

Interreg

Austria-Hungary

European Union – European Regional Development Fund

Fairwork

VESZÉLYES ÁRUK FUVAROZÁSÁT VÉGZŐ SOFŐRÖK KÉPZÉSE

OGB

Österreichischer
Gewerkschaftsbund
Burgenland

= Bundesministerium
Arbeit, Soziales, Gesundheit
und Konsumentenschutz

MAGYAR SZAKSZERVEZETI SZÖVETSÉG

VESZÉLYES ÁRUK FUVAROZÁSÁT VÉGZŐ SOFŐRÖK KÉPZÉSE

Mint Ausztriában erre felhatalmazott képzési intézmény, a Verkehrsverlag Meixner [Meixner Közlekedési Kiadó] veszélyes áruk fuvarozását végző sofőrök képzésére alaptanfolyamokat, 1. és 7. veszélyességi osztályban tartányos továbbképző tanfolyamokat, valamint ismeretfelújító oktatást indít német, magyar és horvát nyelven.

Időpont egyeztetése és további információk az office@marktplatz-meixner.at e-mail címen.

Verkehrsverlag Meixner – Marion Meixner
Sandgrubweg 2
A–7000 Eisenstadt
Telefon: +43 (0)2682 / 21007
E-Mail: info@marktplatz-meixner.at
Internet: www.marktplatz-meixner.at

Minden jog fenntartva. Ez a könyv a legnagyobb gondossággal készült. Hiba előfordulása mégsem zárható ki. A szerzők és a kiadó ezért semmiféle garanciát, jóállást vagy felelősséget nem vállalnak az esetlegesen előforduló pontatlanságokért.

TARTALOM

- 1.0 A veszélyes áruk szállításának nemzetközi és nemzeti szabályozása
- 1.1 Általános rendelkezések, az ADR alapszabálya
- 1.2 A személyzet oktatása
- 1.3 Biztosításra vonatkozó előírások
- 1.4 A közreműködők kötelességei
- 1.5 A hiányosságok besorolása
- 1.6 Büntető rendelkezések
- 2.0 A veszélyes áruk osztályai – veszélyességi bárcák mintái
- 2.1 Osztályozás
- 3.0 Csomagolások fajtái
- 3.1 Megjelölés és bárcázás
- 3.2 Küldeménydarabok veszélyességi bárcával való megjelölése
- 3.3 Orientációs nyilakkal való megjelölés
- 3.4 IBC-konténerek és nagyméretű csomagolások megjelölése
- 3.5 Rakatteher megjelölése
- 3.6 Egyesítő csomagolás megjelölése
- 3.7 Környezetet veszélyeztető anyagokat tartalmazó küldeménydarabok megjelölése
- 3.8 Hűtő- vagy kondicionáló szert tartalmazó küldeménydarabok megjelölése
- 3.9 Lítium elemek megjelölése
- 4.0 Szállítási módok
- 4.1 A küldeménydarabokban történő szállítás
- 4.2 Együvé rakási tilalmak
- 4.3 Biztonsági intézkedések élelmiszer, élvezeti cikkek és takarmány szállításakor
- 4.4 Tartányos szállítás
- 4.5 Ömlesztett szállítás
- 4.6 A szállítható veszélyes áruk mennyiségének korlátozása
- 5.0 A szállító egységek és konténerek megjelölése és bárcázása
- 6.0 Fuvarokmány
- 6.1 Írásbeli utasítás
- 6.2 A szállítóegységben tartandó okmányok
- 6.3 Sofőrök ADR – igazolványa
- 7.0 Tűzoltó felszerelés
- 7.1 Egyéb felszerelés és személyi védőfelszerelés
- 8.0 Alagútba hajtási korlátozás
- 9.0 Mentésítések
- 9.1 Korlátozott mennyiségben történő szállítás (LQ)
- 9.2 A mindenkori szállítási okmány szerinti mentesített mennyiség (1.1.3.6 ADR) / 1000 pontos szabály
- 10.0 Be- és kirakodás a járművekről
- 10.1 A rakomány biztosítása/rögzítése
- 11.0 Online veszélyes áruk adatbankja

1.0 A VESZÉLYES ÁRUK SZÁLLÍTÁSÁNAK NEMZETKÖZI ÉS NEMZETI SZABÁLYOZÁSA

Nemzetközi előírások

Az úgynevezett „Orange Book” (Model Regulations and Manual of Tests and Criteria) képezi az alapját az összes közlekedési ágazat számára a veszélyes áruk fuvarozására vonatkozó előírásoknak. Az egyes közlekedési ágazatokra specifikus előírások érvényesek.

közlekedési ág		jogi előírás
közút	ADR	Európai egyezmény a veszélyes áruk közúti szállításáról
vasút	RID	Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzat
légi közlekedés	ICAO (TI)	Nemzetközi Polgári Repülésügyi Szervezet Veszélyes Áruk Légi Szállításának Biztonságát szolgáló Műszaki Utasítások
vízi utak	ADN	Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodás
tengeri közlekedés	IMDG	Veszélyes Áruk Szállításának Nemzetközi Tengerészeti Kódexe

Nemzeti előírások – Ausztria

A Veszélyes Áruk Szállításáról szóló Törvény (GGBG) multimodális törvény, azaz nem csak a veszélyes áruk közúti szállítására vonatkozik, hanem minden más közlekedési módon történő szállításra. Az alkalmazási terület mellett (alapvetően a nemzetközi veszélyes árukra érvényes előírásokat kell alkalmazni) többek között a résztvevő felek felelősségét szabályozza.

A Veszélyes Áruk Szállítására vonatkozó Rendelet (GGBV) szabályozza a biztonsági tanácsadók képzését, a veszélyes árut szállító sofőrök oktatását, a veszélyes árut szállító egyéb érintett személyek oktatását, valamint a vízi és légi közlekedés keretében érintett további személyek oktatását.

A GGBG és GGBV mellett a gyakorlatban a Közlekedési, Innovációs és Technológiai Szövetségi Minisztérium rendeletei és a hiányosságok katalógusa bírnak jelentőséggel. A megjelölésre kötelezett veszélyes árut fuvarozó szállítmányokra ezen kívül magasabb kötelező biztosítási díjtételek vonatkoznak.

1.1 ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK, AZ ADR ALAPSZABÁLYA

Bizonyos árukat a technikai vagy vegyi tulajdonságaik alapján veszélyesnek nyilvánítanak. Ezek a veszélyes áruk szerepelnek az Európai Egyezmény a Veszélyes Áruk Közúti Szállításáról – az ADR jegyzékében.

Minden veszélyes áru (veszélyes anyag/tárgy) beazonosítható egy négy karakterből álló UN-szám alapján (pl. UN 1202 dízel vagy UN 1263 festék). A négyjegyű szám általában a biztonsági adatlap 14. szakaszában található.

Az ADR fuvarozási előírásai azt a célt szolgálják, hogy a veszélyes áruk szállításában rejlő rizikótényezőket és veszélyeket minimalizáljuk a segítségükkel. Egyidejűleg biztosítani kívánják a lakosságnak és a gazdaságnak a szükséges veszélyes árukkal (pl. dízellel, benzinnel, gázokkal, lakkokkal, trágyázószerrel stb.) való ellátását.

Az „A” táblázat (az ADR központi táblázata) a veszélyes áru szállítás előtti, alatti és utáni kezelésének minden lényeges részletét tartalmazza.

A szállítás előtt figyelemmel kell kísérni, hogy a szállítandó áru helyes besorolásba/osztályba került-e, azaz a helyes UN számot rendelték-e hozzá és megfelelően csomagolták, ill. megjelölték-e.

A szállítás alatt bizonyos dokumentumok – főleg a szállítási okmány – meglétére, valamint a szállításra vonatkozó esetleges különleges előírások betartására (pl. a jármű őrzésére parkolóhelyeken) kell ügyelni. Még a szállítóeszköz (jármű, konténer, ...) elindulása előtt meg kell győződni a jármű előírás szerinti állapotának meglétéről, különösen pedig a rakomány megfelelő rögzítettségéről.

A fuvar után a veszélyes áru fajtájától függően előírásként szerepelhet a tisztítás vagy a gázmentesítés is. Szállítóeszközként alapvetően csak erre alkalmas vagy típusvizsgálaton átesett csomagolás, konténer, tartány stb. használható fel. Az ADR ismeri az előírások alóli részleges vagy teljes mentesség lehetőségét is, valamint létezik számos átmeneti és különleges előírás is.

Veszélyes áruk fuvarozásakor baleset következtében különösen jelentős tárgyi, környezeti és főleg emberi károk keletkezhetnek.

A veszélyes áruk szállításában részt vevők két legfontosabb alapszabálya (1.4 ADR) ezért így szól,

- tegyünk meg minden – az előre látható veszélyek fajtájának és mértékének megfelelő – szükséges óvintézkedést, hogy a káreseményeket megakadályozzuk, és
- káresemény bekövetkezte esetén annak mértékét tartjuk a lehető legszűkebb korlátok közt.

Ez azt jelenti, hogy baleset vagy nem kívánatos esemény előfordulásakor és káresemény bekövetkeztekor vagy személyek veszélyeztetésekor minden résztvevőnek haladéktalanul értesíteni kell az illetékes hatóságokat és segélynyújtó szerveket.

1.2 A SZEMÉLYZET OKTATÁSA

Az oktatás célja az, hogy a személyzet számára világossá tegye a veszélyes áruk kezelését és a vészhelyzet esetén teendő intézkedéseket. Az oktatást rendszeres időközönként (vagyis közúti szállítás esetén legalább két évente, veszélyes áru légi fuvarozása esetén évente) ismeretfelújító tanfolyammal kell kiegészíteni, hogy így követni lehessen az előírások változásait.

Felelősségi- és feladatkörének megfelelően minden – a veszélyes áruk szállításában részt vevő – személynek még tevékenysége megkezdése előtt képzésben kell részesülnie az ADR előírásairól, különben ilyen feladatokat csak erre kiképzett személy közvetlen felügyelete alatt végezhet.

A személyzetet és a részt vevő személyeket meg kell ismertetni a veszélyes áruk szállítására érvényes általános biztonsági tudatosságra vonatkozó előírások általános rendelkezéseivel. Feladatuknak és felelősségi körüknek megfelelően feladatorientált oktatásban és biztonsági képzésben kell részesülniük,

Minden oktatást a munkáltatónak kell dokumentálnia, Ausztriában 5 év időtartamra megőriznie, és az illetékes hatóság felszólítására felmutatnia.

1.3 BIZTOSÍTÁSRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

Biztosítás alatt az ADR-ben az „illetéktelen hozzáférés elleni biztosítás” értendő. Az USA-ban 2001 szeptember 11-én történt tragikus merényletek miatt új biztonsági előírások léptek hatályba. A céljuk az, hogy intézkedésekkel vagy óvintézkedésekkel minimalizáljuk olyan veszélyes áruk ellopásának vagy a velük való visszaélésnek a lehetőségét, amelyek személyekre, javakra vagy a környezetre káros hatással lehetnek.

A veszélyes áruk átadása csak akkor engedélyezett, ha előtte a fuvarozó személyét azonosították.

A terminálokon, járműtelepeken, kikötőhelyeken, rendező pályaudvarokon belüli területeken és egyéb olyan helyeken, amik veszélyes áruk szállítása közben időleges tárolásra szolgálnak, előírás szerinti biztosításról, jó megvilágításról kell gondoskodni és ezeket – amennyiben lehetséges, és erre alkalmasak – a nyilvánosság számára megközelíthetlenné kell tenni.

A járműszemélyzet minden egyes tagjának (nem csak a sofőrnek) kötelező a szállítás idejére fényképes igazolványt magánál tartani.

A biztosítási előírások a gyakorlatban azt jelentik a sofőr számára, hogy pl. a be- és kirakódóhelyen bizonyos biztonsági intézkedéseket kell hoznia, és járműve őrzésére még nagyobb hangsúlyt kell helyeznie. A raketeret ennek során ponyvával vagy zárt hátsó ajtóval kell biztosítani. A vezetőfülkét is le kell zárni. Már a jármű leállításakor olyan tartózkodási helyet kell a sofőrnek választania, ami az indokolatlan hozzáférés kockázatát szinte kizárja,

Nagy veszélyességi pontenciállal rendelkező veszélyes áruk

Nagy veszélyességi pontenciállal rendelkező veszélyes árunak azokat hívjuk, amelyeknél fennáll a velük való visszaélés lehetősége terrorista célokra, és ezzel az olyan súlyos következményekre, mint számos emberélet elvesztése, masszív rombolás, vagy – különösen a 7. osztályba (radioaktív anyagok) tartozó anyagoknál – a mélyreható társadalmi-gazdasági változások veszélye. Ezek a „különösen veszélyes anyagok” a hozzájuk tartozó mennyiségi korlátokkal együtt fel vannak sorolva az ADR-ben.

A nagy veszélyességi pontenciállal rendelkező veszélyes árukra biztosítási tervet kell készíteni.

Az ADR tagállamai (egyéb okokból) járulékos előírásokat léptethetnek életbe a biztosításra vonatkozóan.

1.4 A KÖZREMŰKÖDŐK KÖTELESSÉGEI

A sofőr és a szállítványozó (legtöbbször az engedély tulajdonosa) alábbi felelősségi területei az ADR alapján a GGBG-ben meghatározásra kerültek. A további felelősök, mint a feladó, megbízó, csomagoló, címzett, felrakódó, feltöltő, lerakódó, a tartánykonténer vagy mozgatható tartány üzemeltetője, itt csak érintőlegesen kerülnek megemlítésre. Az erre vonatkozó pontosabb szabályozás megtalálható az ADR-ben és a GGBG-ben.

SOFŐR:

- informálva van a szállítmánnyal kapcsolatos kötelességeiről és a különleges tényezőkről
- rendelkezik érvényes ADR oktatási igazolvánnyal, azaz pozitív eredménnyel végezte el a szükséges ADR-gépjárművezetői képzést
- meggyőződött arról, hogy a szállítóegység valamint a rakomány a vonatkozó előírásoknak megfelelnek valamint a feliratozás, veszélyességi bárcák, nagybárcák (Placards), a narancssárga tábla valamint a jármű egyéb ismertető jegyei és információi előírás szerint elhelyezésre kerültek
- köteles a szállítás alatt az előírt kísérő okmányokat és felszerelési tárgyakat magánál tartani
- csak akkor vezetheti a szállító egységet, ha vérenek alkoholszintje nem haladja meg a 0,1 ezrelék értéket

SZÁLLÍTMÁNYOZÓ:

- Ellenőrizte, hogy a veszélyes áruk rendelkeznek-e szállítási engedéllyel,
- ellenőrzi, hogy a szállítandó veszélyes árukra előírt információkat a feladó rendelkezésre bocsátotta-e, és az előírt okmányok elhelyezésre kerültek-e a szállító egységben,
- szemrevételezéssel meggyőződött arról, hogy a jármű és a rakomány nem rendelkezik látható hiányossággal (különösen: nincs szivárgás vagy repedés), és nem hiányoznak alkatrészek – erre vonatkozóan hagyatkozhat a konténer/jármű tanúsítványában szereplő adatokra,
- megvizsgálja, hogy tartányos járműveknél, battériás járműveknél, többemeles gázkonténereknél (MEGC) és a különböző tartányoknál nem lépték-e túl a soron következő ellenőrzés dátumát,
- megvizsgálja, hogy a jármű nincs-e túlterhelve,
- meggyőződik arról, hogy az előírt nagybárcák (Placards), jelölések és a narancssárga tábla el vannak-e helyezve, és a sofőr a neki szóló írásos utasításban szereplő előírt

felszerelést a járműben magával viszi-e,

- meggyőződik arról, hogy megtörtént-e a szállításban részt vevő személyzet kötelességeiről, a szállítás sajátosságairól és a baleset vagy nem kívánatos esemény bekövetkező tanúsítandó magatartásról szóló oktatás
- ellenőrzi, hogy a jármű megfeleljen a vonatkozó előírások feltételeinek valamit azt, hogy a szállító egységet csak
- olyan személyeknek adja át, akik rendelkeznek érvényes ADR járművezetői igazolvánnyal.

1.5 A HIÁNYOSSÁGOK BESOROLÁSA

Amennyiben a GGBG keretében közúti ellenőrzéskor hiányosságot állapítanak meg, ezeket be kell sorolni a megfelelő, i., II. vagy III. veszélyességi kategóriába.

A hiányosságok katalógusa a besorolást segíti és megtalálható a Közlekedési, Innovációs és Technológiai Szövetségi Minisztérium weblapján a bmvit.gv.at/verkehr/gesamtverkehr/gefahrut/recht/erlasse cím alatt.

I. veszélyességi kategória	Ha a hiányosság súlyos halálveszélyt, személyek súlyos sérülését vagy a környezet jelentős károsodását okozhatja.
II. veszélyességi kategória	Ha a hiányosság súlyos személyi sérülést vagy súlyos környezeti károsodást idézhet elő, és nem sorolható be az I. veszélyességi kategóriába.
III. veszélyességi kategória	Ha a hiányosság csekély mértékű veszélyt jelent személyi sérülés vagy környezetkárosító hatás szempontjából, és nem sorolható be az I. vagy II veszélyességi kategóriába.

1.6 BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK (§ 37 GGBG)

Aki mint feladó, megbízó, csomagoló, feltöltő, tankkonténer vagy mobil tartány vagy tartánykocsi üzemeltetője, felrakó, címzett, szállítmányozó, sofőr vagy lerakó a felelősségi körébe tartozó előírásokat nem tartja be, annak feljelentés keretén belül közigazgatási bírságra és a következőkben felsorolt minimális büntetési tételekre kell számítani:

I. veszélyességi kategória	750 Euro-tól 50.000 Euro-ig (a sofőr 150 Euro-tól 6.000 Euro-ig) vagy max. hat hétig terjedő szabadságelvonás
II. veszélyességi kategória	110 Euro-tól 4. 000 Euro-ig vagy max. hat hétig terjedő szabadságelvonás
III. veszélyességi kategória	max. 80 Euro vagy helyszíni bírság

Aki biztonsági tanácsadói képzést vagy sofőrök, szakértők, ill. a veszélyes áruk vízi és légi szállításában részt vevők számára különleges képzést szervez, anélkül, hogy a tartományi főnök ill. a BMVIT [szövetségi minisztérium] részéről képesítése elismerésével rendelkezne, 1000 Euro-tól 50.000 Euro-ig terjedő pénzbüntetéssel (vagy max. hat hétig terjedő szabadságelvonással) büntetendő.

A büntető intézkedések közé tartozik az „előzetes biztonsági óvadék [vorläufige Sicherheitsleistung]” megfizetése is, amely max. 7.500 Euro nagyságú lehet (a sofőr számára 2.500 Euro), különösen akkor, ha a súlyos hiányosságok miatt a szállítás megszakítását rendelik el. A sofőr ilyen esetben a szállítmányozó képviselőjének számít.

2.0 A VESZÉLYES ÁRUK OSZTÁLYAI – VESZÉLYESSÉGI BÁRCÁK MINTÁI

veszélyességi bárca minta számozással	osztály	veszély jellege az osztályokban	GHS-piktogramok
    Nr. 1.1 - 1.3 Nr. 1.4 Nr. 1.5 Nr. 1.6	1. osztály	Robbanó- anyagok és robbanó- anyagot tartalmazó tárgyak	
   Nr. 2.1 Nr. 2.2 Nr. 2.3	2. osztály	Gázok; Gyúlékony gázok; Nem gyúlékony, nem mérgező gázok; Mérgező gázok;	

veszélyességi bárca minta számozással	osztály	veszély jellege az osztályokban	GHS-piktogramok
 <p>Nr. 3</p>	3. osztály	Gyúlékony folyékony anyagok	
 <p>Nr. 4.1</p>	4.1. osztály	Gyúlékony szilárd anyagok, önreaktív anyagok, polimerizálódó anyagok szilárd érzéketlenített robbanóanyagok	
 <p>Nr. 4.2</p>	4.2. osztály	Öngyulladásra hajlamos anyagok	
 <p>Nr. 4.3</p>	4.3. osztály	Vízzel gyúlékony gázokat képző anyagok	
 <p>Nr. 5.1</p>	5.1. osztály	Gyújtó hatású (oxidáló) anyagok	
 <p>Nr. 5.2</p>	5.2. osztály	Szerves peroxidok	
 <p>Nr. 5.3</p>	6.1. osztály	Mérgező anyagok	
 <p>Nr. 6.2</p>	6.2. osztály	Fertőzőveszélyes anyagok	

veszélyességi bárca minta számozással	osztály	veszély jellege az osztályokban	GHS-piktogramok
 Nr. 7A Nr. 7B Nr. 7C Nr. 7E	7. osztály	Radioaktív anyagok	
 Nr. 8	8. osztály	Maró anyagok	
 Nr. 9 Nr. 9a	9. osztály	Különböző veszélyes anyagok és tárgyak	

2.1 OSZTÁLYOZÁS

A veszélyes anyagok mindegyikét tulajdonsága alapján a kilenc veszélyes áru-osztály egyikébe sorolhatjuk be. Az osztályozásnak az a célja, hogy megállapítsák, hogy egy bizonyos áru egyáltalán veszélyes áru-e, amennyiben igen, akkor melyik veszélyességi osztályhoz rendelhető hozzá. (Alapvetően a hozzárendelés áttekinthető a biztonsági adatlapon, a 14. szakaszban.) Amennyiben nincs biztonsági adatlap, mint pl. hulladék esetében, akkor az osztályozást az ADR 2. részében szereplő meghatározások szerinti saját besorolással kell elvégezni (ez a feladó/megbízó kötelessége). A veszélyes anyag osztályozása (besorolása) és meghatározott UN-számhoz való hozzárendelése után az «A» táblázat (az ADR központi táblázata) segítségével megállapíthatók a lényegi szállítványozási feltételek (különösen a csomagolás, megjelölés és a szállítás módja). A veszélyes árut a következő adatokkal definiáljuk

UN szám négy jegyű szám

Megnevezés hivatalos név (megnevezés és leírás az „A» táblázat – Veszélyes áruk jegyzéke“ 3.2. fejezetének 2. oszlopa alapján)

Veszélyességi osztály 1- től 9-ig

1.osztály	Robbanóanyagok és robbanóanyagot tartalmazó tárgyak
2. osztály	Gázok
3. osztály	Gyúlékony folyékony anyagok
4.1. osztály	Gyúlékony szilárd anyagok, önreaktív anyagok, polimerizálódó anyagok szilárd érzéketlenített robbanó-anyagok
4.2. osztály	Öngyulladó anyagok
4.3. osztály	Vízzel gyúlékony gázokat képző anyagok
5.1. osztály	Gyújtó hatású (oxidáló) anyagok
5.2. osztály	Szerves peroxidok
6.1. osztály	Mérgező anyagok
6.2. osztály	Fertőzőveszélyes anyagok
7. osztály	Radioaktív anyagok
8. osztály	Maró anyagok
9. osztály	Különböző veszélyes anyagok és tárgyak

Csomagolási csoport

- I : nagyfokú veszélyt jelentő anyagok
- II : közepes veszélyt jelentő anyagok
- III : csekély veszélyt jelentő anyagok

Az 1., 2., 5.2., 6.2. és 7. csoportokba tartozó anyagok, valamint a 4.1. csoport önreaktív anyagai nincsenek hozzárendelve csomagolási csoporthoz.

3.0 CSOMAGOLÁSOK

Alapvetően minden veszélyes árut arra alkalmas csomagolásban (ideértve az IBC konténereket és a nagyméretű csomagolásokat is) kell szállítani. Ezeket a csomagolásokat az (ADR 6. részében) taglalt «Szerkezeti és vizsgálati követelmények» alapján egy típusvizsgálat keretében engedélyezik az államilag elismert hitelesítők. A gyakorlatban UN-vizsgálattal rendelkező csomagolásnak hívják őket, és felismerhetők az ún. UN-kódolás alapján. Amennyiben az ADR-ben nem szerepel egyéb meghatározás, (a belső csomagolás kivételével) minden csomagolásnak meg kell felelnie az UN-vizsgának megfelelő csomagolásnak. A következő példák a csomagolások kódolását mutatják be:

X kódolás: az **I**, **II** és **III** csomagolási csoportokra

Y kódolás: a **II** és **III** csomagolási csoportokra

Z kódolás: a **III** csomagolási csoportra

Alapvetően megkülönböztetünk belső, külső, köztes, vegyes csomagolást és egyesítő csomagolást. Az általános és anyagspecifikus csomagolási előírásokat (az úgynevezett csomagolási utasításokat) figyelembe kell venni.

Amennyiben az illetékes hatóság nem határozott másként, veszélyes anyagok szállítására a **műanyagból készült hordók és kannák, a merev műanyag IBC-konténerek, a kombinációs IBC-konténerek, és a műanyag belső tartállyal rendelkező kombinációs IBC-konténerek engedélyezett felhasználási időtartama** gyártásuktól számítva öt év, kivéve, ha a szállított anyag jellegénél fogva rövidebb felhasználási idő szerepel az előírásban.

Műanyag kanna jelölése – Gyártva: 2014. márciusában

3.1 MEGJELÖLÉS ÉS BÁRCÁZÁS

A küldeménydarabok UN-számmal való megjelölése

Minden küldeménydarabot egyértelműen és letörölhetetlenül el kell látni a benne található áruk UN-számával, amely előtt az „UN” betűk kell, hogy szerepeljenek. Mindkettő jelzésnek legalább 12 mm nagyságúnak kell lennie. A kivételeket a következő táblázat tartalmazza:

Folyadékok	Szilárd anyagok	Gázok	Az „UN” és az UN-szám jelzésének mérete
Liter	Nettó tömeg kg	Liter	
≤ 5	≤ 5	megfelelő nagyság	megfelelő nagyság
5 - 30	5 - 30	Gázpalackok ≤ 60 l vízzel kiszámított úrtartalom	min. 6 mm
> 30	> 30	Gázpalackok > 60 l vízzel kiszámított úrtartalom	min. 12 mm

3.2 KÜLDEMÉNYDARABOK VESZÉLYESSÉGI BÁRCÁVAL VALÓ MEGJELÖLÉSE

Az ADR központi táblázatában szereplő minden egyes anyagra vagy tárgyra az (5. oszlopban) megadott veszélyességi bárcát kell elhelyezni, amennyiben külön előírásban nincs másként szabályozva.

Minden veszélyességi bárcát alapvetően ugyanazon a felületen kell elhelyezni, azokat a csomagolás, más jelölés vagy bárca nem takarhatja, átfedés sem lehet. Amennyiben többféle veszélyességi bárca használata szükséges, azok helyezkedjenek el közel egymáshoz.

Minden megjelölésnek és veszélyességi bárcának jól láthatónak és olvashatónak kell lennie, valamint az időjárási tényezőknek jelentős károsodás nélkül ellent kell tudni állniuk.

A veszélyességi bárcák formája hegyére állított négyzet, és általában 10 cm az oldalhosszuk – ennél kisebb méretek lehetségesek, amennyiben a küldeménydarab méretei ezt megkívánják (arányos kicsinyítés; a belső vonal 2 mm-es vonalvastagsága megszűnik, a belső vonalnak kb. 5 mm távolságra kell lennie a bárca szélétől).

A veszélyességi bárcákat eltérő színű háttéren vagy elválasztó szaggatott ill. egyenes vonallal ellátva kell felhelyezni.

A veszélyességi bárcák mintái az ADR-ben pontosan meg vannak határozva, csekély, a nyilvánvaló jelentést nem befolyásoló eltérések, különösen a más közlekedési módozatokban történő használat esetén, engedélyezettek.

Elválasztó szaggatott vonal

többféle veszélyességi bárca

Az 1. veszélyességi osztályba tartozó küldeménydarabokon a következő jelöléseknek kell szerepelnie:

- Az UN betűk, az UN-szám és a hivatalos megnevezés. Robbanószer esetén járulékosan a kereskedelmi megnevezés. Ennek a megnevezésnek jól olvashatónak (német, angol vagy francia nyelven) és letörölhetetlennek kell lennie.
- az ADR-ben az UN-számnál felsorolt veszélyességi bárc(ák), ha követelmény, az alosztály és az összeférhetőségi csoport megnevezése (mint pl. 1.1D)

A 7. osztály küldeménydarabjain a következő jelöléseknek kell szerepelnie:

Mentességet élvező küldeménydarabok

A mentességet élvező küldeménydarabokat a csomagolás külső oldalán egyértelműen olvashatóan és tartósan meg kell jelölni a következőkkel:

- UN-szám, előtte az UN betűk
- A feladó és a címzett megnevezése
- A legnagyobb megengedett bruttó tömeg, amennyiben ez meghaladja az 50 kg-ot

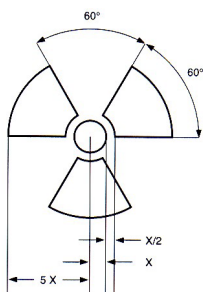
Mentességet nem élvező küldeménydarabok

- **A feladó és/vagy a címzett azonosító jelzése.** Ez a küldeménydarabokra és az egyesítő csomagolásra érvényes, a jelölés lenyen egyértelműen látható, olvasható és tartós.
- **Az UN, az UN-szám és a hivatalos megnevezés.**
- az ADR-ben az UN-számnál felsorolt veszélyességi bárc(ák)
- A kategória szerint megfelelően besorolt veszélyességi bárcákat a küldeménydarab **két, egymással szemben elhelyezkedő oldalán kell elhelyezni (a tartalom, aktivitás és szállítási mutatószám megadásával).** Amennyiben egyesítő csomagolásra kerül sor, azt ugyanúgy meg kell jelölni a megfelelő veszélyességi bárcákkal.

Hasadó anyagok esetén, el kell látni járulékosan a 7E minta szerinti veszélyességi bárcákkal (a radioaktivitási kritikus index (CSI) megadásával); amennyiben követelmény, ezeket a veszélyességi bárcákat közvetlenül a 7A, 7B vagy 7C minta szerint használandó veszélyességi bárcák mellett kell elhelyezni.

- A feladó és címzett adatai, azonosító számmal
- minden egyes küldeménydarab bruttó tömege, minden, az 50 kg-ot meghaladó bruttó tömegű küldeménydarabon.
- Küldeménydarab típusának megadása
IP-1 típustól IP-3 típusig, A típus, B (U) típus, B (M) típus vagy C típus.
- típusjóváahagyási szám (szerkezeti típusjel, szeriaszám, a jóváhagyott típus felirata)
- sugárzó anyagot jelölő ikon
- Szöveg: RADIOACTIVE LSA-I ill. RADIOACTIVE SCO-I az LSA-I-anyagok vagy SCO-I-tárgyak esetén, ha a szállítás a kizárólagos felhasználásra (feladótól címzettig, más áru fel és lerakódása nélkül) vonatkozik.
- Amennyiben a szerkezettípusnak engedélyezésre van szüksége vagy maga a szállítás engedélyköteles, és a szállítás alatt érintett különböző államokban különböző jóváahagyási ill. engedélyfajták érvényesek, a jelölést a származási ország szerint engedélyezett típus tanúsítványával összhangban kell végrehajtani.

A B(U) típusú, B(M) típusú vagy C típusú küldeménydarab-minta esetén a legkülső tűz- és vízálló tartály külső oldalára az alábbi ábrán szereplő sugárveszélyt ábrázoló ikont kell stancolással, préseléssel, vagy más tűz- és vízálló eljárással felvinni.

Sugárzás jelölő ikon.

3.3 ORIENTÁCIÓS NYILAKKAL ALÓ MEGJELÖLÉS

A helyzetet jelölő (orientációs) nyilak szükségesek az alábbiak használatakor

- **összetett csomagolások** olyan belső csomagolásokkal, amik **folyékony anyagot** tartalmaznak,
- **Olyan csomagolási egységek**, amik **szellőző berendezéssel** vannak ellátva. és
- **Kryo-tartányok** mélyhűtött állapotú cseppfolyósított gázok szállítására
- **Olyan gépek vagy készülékek**, amik folyékony veszélyes árukat tartalmaznak, amennyiben biztosítani kell, hogy a folyékony veszélyes áruk a megfelelő irányban elhelyezve maradjanak meg (301. külön rendelkezés).

Az orientációs nyilakat két egymással szemben elhelyezkedő függőleges oldalon kell elhelyezni, azoknak egyértelműen felfelé kell mutatniuk, és a küldeménydarab méretéhez igazodva egyértelműen láthatónak kell lenniük.

Nem kötelező az orientációs nyilakkal való megjelölés többek közt az alábbi felületeken:

- Olyan külső csomagolások, amelyek nyomástartó tartályokat tartalmaznak, kriogén tartályok kivételével;
- Külső csomagolások, amik olyan belső csomagolású veszélyes anyagokat tartalmaznak (belső csomagolásonként max. 120 ml-t), amelyekben a belső és külső csomagolás között az egész folyadékmennyiség felszívására alkalmas abszorbens réteg található;
- Külső csomagolások, amik elsődleges edényben fertőzőveszélyes anyagot tartalmaznak (max. 50 ml-t)
- Külső csomagolások, amik szigetelt anyagokat tartalmaznak (pl. higany a hőmérőkben, aeroszolos palackok)
- Külső csomagolások, amik szorosan zárt belső csomagolással ellátott veszélyes anyagokat tartalmaznak (belső csomagolásonként max. 500 ml-t).

Küldeménydarabok megjelölése:

3.4 IBC-KONTÉNEREK ÉS NAGYMÉRETŰ CSOMAGOLÁSOK MEGJELÖLÉSE

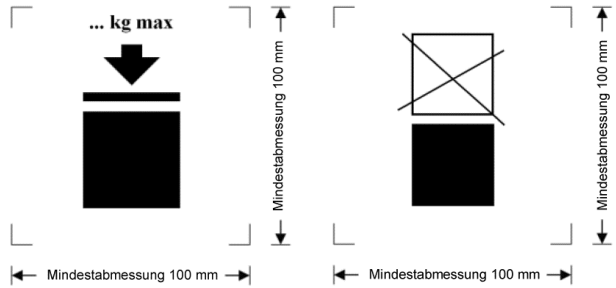
Az IBC-konténereket (melyek befogadóképessége 450 liter feletti) és a nagyméretű csomagolásokat két egymással szemben fekvő oldalon kell megjelölni.

3.5 RAKATTEHER MEGJELÖLÉSE

IBC-konténerek vagy nagyméretű csomagolások használatakor a legmagasabb megengedett rakatterhet a következőképpen kell egy piktogramon megadni.

A tömeget min. 12 mm nagyságú jelzéssel kell megadni.

IBC-konténerek vagy nagyméretű csomagolások, melyekre rakodni lehet

IBC-konténerek vagy nagyméretű csomagolások, melyekre nem lehet rakodni

3.6 AZ EGYESÍTŐ CSOMAGOLÁS MEGJELÖLÉSE

Az egyesítő csomagolás egy olyan burkolat, ami egy vagy több küldeménydarab befogadására szolgál, és így képez könnyebben kezelhető és/vagy rakodható egységet. Az egyesítő csomagolásokra nem vonatkoznak külön szerkezeti előírások, általában zsugorfóliás raklapokat vagy kartonból, ill. fából készült ládákat használnak erre.

Amennyiben a becsomagolt küldeménydarabok reprezentatív ismertető jegyei és veszélyességi bárcái nem mind láthatók (teljesen és egyértelműen), akkor (az egyes küldeménydarabok) összes jelölését és veszélyességi bárcáját egyszeres kivitelben el kell helyezni az egyesítő csomagoláson. járulékosan az „UMVERPACKUNG” [egyesítő csomagolás] szót kell ráírni (legalább 12 mm-es betűnagysággal; ügyelve a nyelvre), és minden – az egyesítő csomagban tartalmazott – veszélyes árunak az UN-számát (ami előtt az UN betűk állnak).

Amennyiben az adott küldeménydarabnál szükséges az orientációs nyilakkal való megjelölés is, azokat szintén az egyesítő csomagolás két külső, egymással szemben elhelyezkedő oldalán kell elhelyezni.

3.7 KÖRNYEZETET VESZÉLYEZTETŐ ANYAGOKAT TARTALMAZÓ KÜLDEMÉNYDARABOK MEGJELÖLÉSE

A környezetet veszélyeztető anyagokat tartalmazó küldeménydarabokat tartós jelölésként az „elpusztult hal, halott fa” ábrával kell megjelölni, kivéve, ha az egyes csomagolások max. 5 l ill. 5 kg ilyen anyagot tartalmaznak.

A jelölést fehér vagy megfelelően elütő alapon kell megjeleníteni, és legalább 10 x 10 cm nagyságúnak kell lennie. Kisebb küldeménydaraboknál a méretet lehet csökkenteni.

3.8 HŰTŐ- VAGY KONDICIONÁLÓ SZERT TARTALMAZÓ KÜLDEMÉNYDARABOK MEGJELÖLÉSE

Olyan küldeménydarabokra, járművekre és konténerekre, amik a szállítás alatti hűtésre vagy kondicionálásra használatos anyagokat tartalmaznak

pl.

UN 1845 száraz jég,

UN 1977 nitrogén, mélyhűtött, cseppfolyós vagy

UN 1951 argon, mélyhűtött, cseppfolyós

külön előírások vonatkoznak.

Azokat a küldeménydarabokat, amik hűtésre vagy kondicionálásra használt veszélyes árukat tartalmaznak, el kell látni a veszélyes áru hivatalos megnevezésével, majd ezt követően ráírni a „ALS KÜHLMITTEL“ [mint hűtőszer] ill. „ALS KONDITIONIERUNGSMITTEL“ [mint kondicionáló szer] szöveget.

PL.:

„SZÉN-DIOXID, SZILÁRD, MINT HŰTŐSZER“

3.9 LÍTIUM AKKUMULÁTOROK MEGJELÖLÉSE

A lítium akkumulátorok megjelölésére létezik egy saját ikon a 9. osztályban, Az olyan lítiumcellákat és -akkumulátorokat tartalmazó küldeménydarabokat, amik a 188. külön előírás szerint szállítandók, el kell látni a lítium akkumulátorok jelével (5.2.1.9.2 ADR). A (min. 120 x 110 cm nagyságú) jelölésen szerepelnie kell az UN-számoknak (UN 3090/3091 vagy UN 3480/3481) valamint egy járulékos információk nyújtására szolgáló telefonszámoknak is.

Nagy lítium akkumulátorok veszélyességi bárcája

Kis lítium akkumulátorok jelzése

4.0 SZÁLLÍTÁSI MÓDOK

A veszélyes áruk szállítása az ADR szerint különböző módokon történhet. Az ADR a szállítás 3 lehetséges módozatát ismeri, ezek a következők:

■ a küldeménydarabokban való szállítás (darabáru szállítás)

■ tartányos szállítás

■ ömlesztett szállítás

A szállított áru fajtája szerint egy vagy több ilyen szállítási módozat is engedélyezett.

4.1 A KÜLDEMÉNYDARABOKBAN TÖRTÉNŐ SZÁLLÍTÁS

A veszélyes áruk küldeménydarabokban történő szállítása csak akkor engedélyezett, ha ezt az ADR előírásai megengedik.

Az ADR a következő meghatározásokat ismeri a csomagolások megnevezésére: hordó, kanna, láda, zsák, kombinált csomagolás, finomlemez csomagolás, IBC-konténer és nagycsomagolás

Példák:

hordó

kanna

láda

zsák

kombinált csomagolás

finomlemez csomagolás

IBC-konténer

nagycsomagolás

4.2 EGYÜVÉ RAKÁSI TILALMAK

A veszélyességi bárcával (VB) való megjelölés alapján történő együvé rakási tilalom

GZ	1	1.4	1.5	1.6	2.1	3	4.1	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2	5.2	6.1	6.2	7A	8	9	
					2.2			+ 1					+ 1			7B		9A	
					2.3											7C			
1	lásd 2. táblázat										d)							b)	
1.4	lásd 2. táblázat				a)	a)	a)		a)	a)	a)	a)		a)	a)	a)	a)	a)	a),b),c)
1.5	lásd 2. táblázat																		b)
1.6	lásd 2. táblázat																		b)
2.1																			
2.2		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
2.3																			
3		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
4.1		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
4.1 + 1								X											
4.2		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
4.3		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
5.1	d)	a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
5.2		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
5.2 + 1													X						
6.1		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
6.2		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
7A																			
7B		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
7C																			
8		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
9, 9A	b)	a),b),c)	b)	b)	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X

X Együvé rakás engedélyezett.

- a) Az 1.4.S összeférhetőségi csoport anyagaival és tárgyaival az együvé rakás engedélyezett.
- b) Az 1.osztály áruival, a 9. osztály mentőeszközeivel (UN-számok 2990, 3072 és 3268) való együvé rakás engedélyezett.
- c) Az 1.4. alosztályhoz, G összeférhetőségi csoporthoz (UN-szám 0503) tartozó, pirotechnikai biztonsági berendezések és a 9.osztályhoz, (UN-szám 3268) tartozó elektromos kioldó biztonsági berendezések együvé rakódása engedélyezett.
- d) A robbanó anyagok (kivéve az UN 0083 számú C típusú robbanószert) együvé rakódása ammónium-nitráttal (UN-számok: 1942 és 2067), ammónium-nitrát-emulzióval, -szuszpenzióval vagy -géllel (UN-szám 3375), alkálifém-nitrátokkal és alkáliföldfém-nitrátokkal engedélyezett, feltéve, hogy az egységet a nagybárcák (Placards) elhelyezésével, elválasztó, rakodási célra és az 1. osztályba tartozó, maximálisan engedélyezhető mennyiségű rakományként kezelik. Az alkálifém-nitrátokhoz tartozik a cézium-nitrát (UN 1451), a lítium-nitrát (UN 2722), a kálium-nitrát (UN 1486), a rubídium-nitrát (UN 1477) és a nátrium-nitrát (UN 1498). Az alkáliföldfém-nitrátokhoz tartozik a bárium-nitrát (UN 1446), berillium-nitrát (UN 2464), a kalcium-nitrát (UN 1454), a magnézium-nitrát (UN 1474) és a stroncium-nitrát (UN 1507).

Együvé rakodási tilalmak az 1. osztályon belül, az összeférhetőségi csoportok alapján

Összeférhetőségi csoportok	A	B	C	D	E	F	G	H	J	L	N	S
A	X											
B		X		a)								X
C			X	X	X		X				b), c)	X
D		a)	X	X	X		X				b), c)	X
E			X	X	X		X				b), c)	X
F						X						X
G			X	X	X		X					X
H								X				X
J									X			X
L										d)		
N			b), c)	b), c)	b), c)						b)	X
S		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X

X Együvé rakodás engedélyezett.

- a) A „B” összeférhetőségi csoportba tartozó küldeménydarabokhoz sorolt tárgyak és a „D” összeférhetőségi csoportba tartozó anyagok és tárgyak együvé rakodhatnak egy járműben vagy egy konténerben, feltételezve azt, hogy olyan hatékony az elkülönítésük, hogy ezzel nem áll fenn a robbanás átvitelének veszélye a „B” összeférhetőségi csoportba tartozó tárgyakról a „D” összeférhetőségi csoportba tartozó anyagokra és tárgyra. Az elkülönítést elválasztott szakaszokkal/rekeszekkel, vagy a kétfajta robbanó anyag vagy tárgy egyikének különleges elzáró rendszerbe való elhelyezésével lehet megoldani. Mindkét elkülönítési módszerhez engedélyre van szükség az illetékes hatóságtól.
- b) Az 1.6.N osztályba besorolt tárgyak különböző fajtáit csak akkor szabad az 1.6.N kategória tárgyaiként együvé rakodni, ha vizsgálatok vagy analógiás következtetés útján bizonyossá vált, hogy nem áll fenn járulékos detonációs veszély a tárgyak közti átvittel. Ellenkező esetben a tárgyakat az 1.1. veszélyességi osztályba tartozóként kell kezelni.
- c) Amennyiben az „N” összeférhetőségi csoportba tartozó tárgyakat a „C”, „D” vagy „E” összeférhetőségi csoportba tartozó anyagokkal vagy tárgyakkal rakodják együvé, akkor az „N” összeférhetőségi csoportba tartozó tárgyakat úgy kell kezelni, mintha a „D” összeférhetőségi csoportra jellemző tulajdonságokkal rendelkeznének.
- d) Az „L” összeférhetőségi csoportba tartozó anyagokat vagy tárgyakat tartalmazó küldeménydarabok az ugyanezen összeférhetőségi csoportba tartozó anyagokat vagy tárgyakat tartalmazó küldeménydarabokkal együvé rakodhatnak egy járművön vagy konténeren belül.

Az együvé rakodás tilalma korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes áru és robbanóanyag és robbanóanyagot tartalmazó tárgyak esetén

Korlátozott mennyiségek (LQ)	Robbanóanyagok és robbanóanyagot tartalmazó tárgyak	
LQ	1.1. alosztály	
LQ	1.2. alosztály	
LQ	1.3. alosztály (kivéve UN 0161, UN 0499)	
LQ	1.3. alosztály – UN-szám:0161 und 0499	X
LQ	1.4. alosztály	X
LQ	1.5. alosztály	
LQ	1.6. alosztály	

X Együvé rakodás engedélyezve

4.3 BIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEK ÉLELMISZEREK, ÉLVEZETI CIKKEK ÉS TAKARMÁNYOK ESETÉBEN

A veszélyes áruk élelmiszerekkel, élvezeti cikkekkal és takarmányokkal történő együttes szállítása esetén biztonsági óvintézkedések betartása kötelező.

Az óvintézkedések a következő küldeménydarabokra és tisztítatlan üres csomagolásokra vonatkoznak, beleértve az IBC-konténereket és a nagycsomagolásokat is:

- A 6.1. minta szerinti veszélyességi bárcával ellátott veszélyes áruk

- A 6.2. minta szerinti veszélyességi bárcával ellátott veszélyes áruk

- A 9. minta szerinti veszélyességi bárcával ellátott veszélyes árukitt csak a következő UN-számok esetén: 2212, 2315, 2590, 3151, 3152 és 3245

Elkülönítési előírás:

Amennyiben ezek a megnevezett bárcákkal ellátott küldeménydarabok olyan küldeménydarabok közvetlen közelében kerülnek lerakásra, melyekről ismert, hogy azok élelmiszert, élvezeti cikket vagy takarmányt tartalmaznak, akkor azoktól el kell különíteni őket:

- teljes táblás választófalakkal. E választófalaknak olyan magasnak kell lenniük, mint a fent megnevezett bárcákkal ellátott küldeménydaraboknak; vagy
- olyan küldeménydarabokkal, amelyek nincsenek ellátva a 6.1., 6.2. vagy 9. minta szerinti bárcával, vagy olyan küldeménydarabokkal, amelyek el vannak látva a 9. minta szerinti bárcával, de nem tartalmaznak 2212, 2315, 2590, 3151, 3152 vagy 3245 UN-számú árukat, vagy
- legalább 0,8 m-es köztes távolsággal
- kivéve, ha a megnevezett bárcákkal ellátott küldeménydarabok járulékos csomagolással is rendelkeznek, vagy teljességgel le vannak fedve (pl. fóliával, fedőkartonnal vagy egyéb intézkedéssel).

4.4 TARTÁNYOS SZÁLLÍTÁS

Nagy mennyiségű veszélyes anyag szállítása a legkülönbözőbb fajtájú tartányokban történik. Ez a szállítási mód nem csak a folyékony halmazállapotú anyagok szállítására használatos, szilárd, vagy gáz halmazállapotú anyagokat is lehet tartányokban szállítani.

A tartányban való szállítás során az ADR számos mentessége – pl. a szállított mennyiségtől függő (ADR 1.1.3.6) vagy a korlátozott vagy mentességet élvező mennyiségek (ADR 3.4 és 3.5) – NEM vehető igénybe.

A tisztítatlan üres tartányok is, amelyek előzőleg veszélyes anyagot tartalmaztak, kevés kivétellel mindig az ADR összes előírásának hatálya alá esnek.

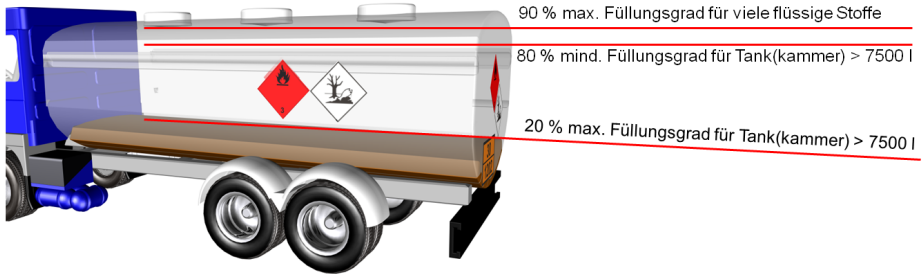
Bizonyos járműveknek, amiket veszélyes áruk tartányban történő szállítására használnak, a gépjárművekre vonatkozó jogi előírásokon kívül típus és jóváhagyás szempontjából az ADR-nek is meg kell felelniük. **Az ilyen járműveket járulékosan az ADR alapján is évente át kell vizsgáltatni, ezek számára az ADR 9.1.3. szakasza alapján állítanak ki tanúsítványt.**

Ezek a különleges előírások a következő tartányos szállítási módokra érvényesek:

- Több, mint 1m³ befogadóképességű **beépített tartányok**
- Több, mint 1m³ befogadóképességű **leszerelhető tartányok**
- Több, mint 3 m³ egyedi befogadóképességű **tartánykonténerek**
- Több, mint 3 m³ egyedi befogadóképességű **mobil tartányok**
- Több, mint 3 m³ egyedi befogadóképességű **MEG-konténerek**
- Több, mint 1m³ összbefogadóképességű **battériás járművek**

ZULASSUNGSBESCHEINIGUNG FÜR FAHRZEUGE ZUR BEFÖRDERUNG BESTIMMTER GEFÄHRLICHER GÜTER			
Mit dieser Bescheinigung wird bestätigt, dass das nachstehend bezeichnete Fahrzeug die Anforderungen des Europäischen Übereinkommens über die internationale Beförderung gefährlicher Güter auf der Straße (ADR) erfüllt.			
1. Bescheinigung Nr.:	2. Fahrzeughersteller:	3. Fahrzeug-Ident.-Nr.:	4. amtl. Kennz. (wenn vorhanden):
5. Name und Betriebsitz des Beförderers, Betreibers (Halters) oder Eigentümers:			
6. Beschreibung des Fahrzeugs: ¹⁾ Lastkraftwagen / N3			
7. Fahrzeugbezeichnung(en) gemäß 9.1.1.2 des ADR ²⁾ EXII EXIII FL AT MEMU			
8. Dauerbremsanlage: ³⁾ ☐ Nicht zutreffend ☒ Die Wirkung nach 9.2.3.1.2 des ADR ist ausreichend für eine Gesamtmasse der Beförderungseinheit von <u>44</u> t ⁴⁾			
9. Beschreibung des (der) festverbundenen Tanks / des (der) Batterie-Fahrzeugs(s) (wenn vorhanden)			
9.1 Tankhersteller:			
9.2 Zulassungsnummer des Tanks/des Batterie-Fahrzeugs:			
9.3 Herstellungsnummer des Tanks/Identifizierung der Elemente des Batterie-Fahrzeugs: 736			
9.4 Herstellungsjahr: 2002			
9.5 Tankcodierung gemäß 4.3.3.1 oder 4.3.4.1 des ADR: LGBV			
9.6 Sondervorschriften TC und TE gemäß 6.8.4 des ADR (falls zutreffend): ⁵⁾ -----			
10. Zur Beförderung zugelassene gefährliche Güter: Das Fahrzeug erfüllt die Anforderungen zur Beförderung gefährlicher Güter entsprechend der (den) unter Nummer 7 angegebenen Fahrzeugbezeichnung(en). Im Falle eines EX/II- bzw. EX/III-Fahrzeugs ³⁾ ☐ Güter der Klasse 1 einschließlich Verträglichkeitsgruppe J ☐ Güter der Klasse 1 ausgenommen Verträglichkeitsgruppe J			
10.2 Im Falle eines Tankfahrzeugs/ Batterie-Fahrzeugs ³⁾ ☒ Es dürfen nur Stoffe befördert werden, die gemäß der unter Nummer 9 angegebenen Tankcodierung und den unter Nummer 9 angegebenen eventuellen Sondervorschriften zugelassen sind ⁵⁾ oder ☐ Es dürfen nur die folgenden Stoffe (Klasse, UN-Nummer, und falls erforderlich Verpackungsguppe und offizielle Benennung für die Beförderung) befördert werden:			
Es dürfen nur Stoffe befördert werden, die nicht dazu neigen, gefährlich mit den Werkstoffen des Tankkörpers, der Dichtungen, der Ausrüstung und der Schutzauskleidung (falls vorhanden) zu reagieren.			
11. Bemerkungen: verlängert aufgrund der Bescheinigung Nr. A/PA04-F-10013-2014			
12. Gültig bis: 28.01.2016			
			Stempel der Ausgabestelle Ort: Wien Datum: 30.12.2014 Unterschrift: _____
<small>¹⁾ Entsprechend den Begriffsbestimmungen für Kraftfahrzeuge und Anhänger der Kategorien N und O gemäß Anlage 7 der Gesamtrichtlinie über die Konstruktion von Fahrzeugen (R.E.3) oder der Richtlinie 97/27/EG</small>			
<small>²⁾ Nichtzutreffendes streichen</small>			
<small>³⁾ Zutreffendes ankreuzen</small>			
<small>⁴⁾ Zutreffender Wert eintragen: Ein Wert von 44 t beschränkt nicht die im (in den) Zulassungsdokument(en) angegebene „zulässige Zulassungs-/ Betriebsmasse“</small>			
<small>⁵⁾ Stoffe, die der unter Nummer 9 angegebenen oder einer anderen gemäß der Hierarchie in Absatz 4.3.3.1.2 oder 4.3.4.1.2 zugelassenen Tankcodierung unter Berücksichtigung der eventuellen Sondervorschrift(en) zugeordnet sind.</small>			
<small>⁶⁾ nicht erforderlich, wenn die zugelassenen Stoffe unter Nummer 10.2 aufgeführt sind.</small>			

A hullámtörő lemez nélküli szállításkor ügyelni kell arra (az «S» szimbólum szerepel a tartány tábláján, ha a több, mint 7500 liter befogadóképességű tartánytestet vagy annak rekeszeit hullámtörőkkel legfeljebb 7500 liter befogadóképességű szakaszokra tagolják), hogy a tartálykamra tartalma kizárólag vagy legalább 80 %-os vagy legfeljebb 20 %-os szintet érhet el.

Tartánykódok

2. osztály

CxBN(M)

Rész	Leírás	Tartánykód	
1	Tartánytípus / A battériás jármű vagy a MEG-konténer típusa	C=	Sűrített gázok szállítására szolgáló tartány, battériás jármű vagy MEG-konténer
		P=	cseppfolyósított gázok vagy oldott gázok szállítására szolgáló tartány, battériás jármű vagy MEG-konténer
		R=	mélyhűtött, cseppfolyósított gázok szállítására szolgáló tartány
2	Tervezési nyomás	x=	a 4.3.3.2.5 táblázat szerinti legkisebb próbanyomás értéke (bar-ban kifejezve), vagy
		22=	a legkisebb tervezési nyomás (bar-ban kifejezve)
3	Nyílások (lásd a 6.8.2.2 és a 6.8.3.2 alszakaszokat)	B=	háromszoros zárószerkezetű alsó töltő- vagy ürítőnyílással ellátott tartány; vagy olyan battériás jármű, ill. MEG-konténer, amelynek nyílásai a folyadékszint alatt vannak vagy amely sűrített gázok szállítására szolgál
		C=	háromszoros zárószerkezetű felső töltő- vagy ürítőnyílással ellátott tartány, amelynél a folyadékszint alatt csak tisztító-nyílások vannak
		D=	háromszoros zárószerkezetű felső töltő- vagy ürítőnyílással ellátott tartány; vagy olyan battériás jármű, ill. MEG-konténer, amelynél a folyadékszint alatt nincsenek nyílások
4	Biztonsági szelepek, ill. - szerkezetek	N=	a 6.8.3.2.9, ill. a 6.8.3.2.11 és a 6.8.3.2.12 vagy a 6.8.3.2.10 pont szerinti biztonsági szeleppel ellátott tartány, battériás jármű, ill. MEG-konténer, amely nem légmentesen zárt
		H=	légmentesen zárt (lásd az 1.2.1 szakaszt) tartány, battériás jármű, ill. MEG-konténer

A tartánykód utáni „(M)” jelölés azt jelenti, hogy az anyagot battériás járművel vagy MEG-konténerben is szabad szállítani.

A tartánykód utáni «(+)) jelölés azt jelenti, hogy a tartányok váltakozva történő felhasználása csak akkor engedélyezett, ha ez a típusjávahagyásról kapott tanúsítványban specifikáltn szerepel.

3-9. Osztály

LGBF

Rész	Leírás	Tartánykód
1	Tartánytípus	L= folyékony állapotban levő anyagok (folyékony anyagok vagy olvasztott állapotban szállításra átadott szilárd anyagok) szállítására szolgáló tartány;
		S= szilárd állapotban levő anyagok (por alakú vagy szemcsés anyagok) szállítására szolgáló tartány
2	Tervezési nyomás	G= a legkisebb tervezési nyomás a 6.8.2.1.14 pont általános követelményei szerint; vagy 1,5; 2,65; 4; 10; 15 vagy 21 = a legkisebb tervezési nyomás bar-ban kifejezve (lásd a 6.8.2.1.14 pontot)
3	Nyílások (lásd 6.8.2.2 alszakasz)	A= kétszeres zárószervezetű, alsó töltő-, ill. ürítőnyílással ellátott tartány
		B= háromszoros zárószervezetű, alsó töltő-, ill. ürítőnyílással ellátott tartány
		C= felső töltő-, ill. ürítőnyílással ellátott tartány, amelyben a folyadékszint alatt csak tisztítónyílások vannak
		D= felső töltő-, ill. ürítőnyílással ellátott tartány, amelynél a folyadékszint alatt nincsenek nyílások
4	Biztonsági szelepek, ill. - szerkezetek	V= a 6.8.2.2.6 pont szerinti nyomáskiegyenlítő légző-berendezéssel ellátott, de lángáthatolást gátló szerkezet nélküli tartány; vagy nem robbanási lökeshullám-álló tartány
		F= a 6.8.2.2.6 pont szerinti nyomáskiegyenlítő légző-berendezéssel ellátott tartány lángáthatolást gátló szerkezettel; vagy robbanási lökés-hullám álló tartány
		N= a 6.8.2.2.6 pont szerinti nyomáskiegyenlítő légző-berendezés nélküli tartány, amely nincs légmentesen zárva
		H= légmentesen zárt tartány (lásd az 1.2.1 szakaszt)

A 3-9. osztályba tartozó tartányok rangsora

Más tartánykódú tartányokat is fel lehet használni, feltéve, hogy az 1-4. részben leírt egyéb tartánykódok minden eleme ugyanolyan vagy magasabb biztonsági szinthez tartozik, a következő, emelkedő sorrend szerint.

1. rész: Tartánytípus	S ▶ L
2. rész: Tervezési nyomás	G ▶ 1,5 ▶ 2,65 ▶ 4 ▶ 10 ▶ 15 ▶ 21
3. rész: Nyílások	A ▶ B ▶ C ▶ D
4. rész: Biztonsági szelep	V ▶ F ▶ N ▶ H

A tartánytestre és szerelvényeire vonatkozó ellenőrzési határidők

Ellenőrzés	Tartányjármű	Tankkonténer	Mobil tartány
Köztes vizsga Szivárgásvizsga „L” (a meghatározott dátum előtti vagy utáni 3 hónapon belül kell végrehajtani)	3 év (mélyhűtött cseppfolyós gáz esetén – 6 év)	2,5 év	2,5 év
Visszatérő vizsga „P”	6 év (mélyhűtött cseppfolyós gáz esetén – első vizsga: 6 év, minden további: 12 év)	5 év (mélyhűtött cseppfolyós gáz esetén – első vizsga: 8 év, minden további: 12 év)	5 év

4.5 ÖMLESZTETT SZÁLLÍTÁS

Az ömlesztett áruként történő fuvarozás alatt a csomagolatlan szilárd anyagok vagy tárgyak járművekben vagy konténerekben való szállítását értjük. Ez a leírás nem vonatkozik sem a küldeménydarabként feladott árukra, sem a tartányokban szállított anyagokra.

A szállítás e módját gyakran használják a hulladék szállítására, de egyes termékeket is néha ömlesztett formában szállítanak.

Ömlesztett formában árut csak akkor szabad ömlesztettáru-konténerben, konténerben vagy járművekben szállítani, ha ezt az ADR központi táblázata engedélyeztként szerepelteti. (BK vagy VC kód)

Ettől eltekintve a tisztítatlan üres csomagolásokat szabad ömlesztett módon fuvarozni, amennyiben ezt a szállítási módot az ADR más előírásai nem tiltják.

Általános előírások az ömlesztett szállításához

- Olyan anyagok ömlesztett szállítására, amelyek a szállítás ideje alatt valószínűleg fellépő hőmérsékleti hatásra folyékony halmazállapotúvá válhatnak – nem engedélyezett.
- Az ömlesztettáru-konténereket, konténereket vagy járművek szerelvényeit pormentesen kell tartani ill. lezárni.
- A berakandó anyag egyenletes elosztása

- Maradékanyagok tapadása
- A szállítás alatt az ömlesztettáru-konténerek, konténerek vagy járműszerelvények külső felületén nem tapadhatnak meg veszélyes maradékanyagok.
- Az üres tároló edényeket ugyanúgy kell kezelni, ahogy azt az ADR a megtöltöttekre előírja.
- Az előzőleg ömlesztett módon veszélyes árut szállított járműveket vagy konténereket az újabb berakodás előtt megfelelő módon meg kell tisztítani, hacsak az új rakomány nem ugyanaz a veszélyes áru, mint a megelőző volt.
- nem lehetnek sérültek a konténerok vagy járművek – szerkezeti szempontból alkalmasnak kell lenniük

4.6 A SZÁLLÍTHATÓ VESZÉLYES ÁRUK MENNYISÉGÉNEK KORLÁTOZÁSA

A veszélyes áruk szállításakor -kevés kivételtől eltekintve- alapvetően nincsenek mennyiségi korlátozások, azaz a felhasznált jármű maximálisan engedélyezett össztömegéig meg lehet rakni őket.

A következő veszélyes árukra azonban az ADR-ben szerepelnek mennyiségi korlátozások, amit szállítóegységenként nem szabad túllépni:

Robbanó szerek és az 1. osztályba tartozó robbanó anyagot tartalmazó tárgyak

Az 1. osztályba sorolt árukban engedélyezett robbanó anyagok kg-ban kifejezett maximális nettó tömege szállítóegységenként:

Szállítóegység	Alosztály	1.1		1.2	1.3	1.4		1.5 és 1.6	tisztítatlan üres csomagolás
		Összeférhetőségi csoport	1.1A	ki-véve 1.1A		ki-véve 1.4S	1.4S		
EX/II		6,25	1000	3000	5000	15000	korlátlan	5000	korlátlan
EX/III		18,75	16000	16000	16000	16000	korlátlan	16000	korlátlan

Amennyiben az 1. osztály különböző alosztályaiba tartozó anyagokat és tárgyakat rakodnak egy szállító egységbe és figyelembe vették az együvé rakodási tilalmakat, akkor a teljes rakományt úgy kell kezelni, mintha ezek közül a legveszélyesebb alosztályhoz tartozna (az 1.1, 1.5, 1.2. 1.3, 1.6, 1.4 sorrend szerint). Az „S” összeférhetőségi csoportba tartozó robbanó anyagok nettó tömegét azonban nem veszik figyelembe a szállítható mennyiségek korlátozása során.

Amennyiben 1.5D besorolású anyagot rakodnak egy szállító egységbe az 1.2. alosztályba tartozó anyagokkal vagy tárgyakkal, az egész rakományt úgy kell kezelni, mintha az 1.1 alosztályhoz tartozna.

Az 1. osztályba tartozó anyagok és tárgyak MEMU-kban történő szállításakor alkalmazandó mennyiségi korlátok:

A szállított becsomagolt robbanó anyagok vagy robbanószeret tartalmazó tárgyak típusát és mennyiségét olyan típusra és mennyiségre kell korlátozni, amely szükséges a MEMU-kban előállítandó anyag mennyiségéhez, ez –amennyiben az illetékes hatóság nem rendelkezett másként– semmi esetre sem haladhatja meg:

- A 200 kg-ot a „D” összeférhetőségi csoportba tartozó robbanó anyagok vagy robbanószeret tartalmazó tárgyak esetében és
- összmennyiségét tekintve 400 egységnyi gyutacsot vagy detonátorszerkezetet vagy ezek keverékét.
- Amennyiben robbanó anyagok vagy robbanószeret tartalmazó tárgyak és az 5.1. osztályba tartozó (UN-számok: 1942 és 3375) anyagok együvé rakodása engedélyezve van, akkor a teljes rakományt az elkülönítés, a rakodás és a megengedett legnagyobb mennyiség szempontjából az 1. osztályba tartozó robbanóanyagként kell kezelni.

A 4.1. osztály önreaktív és polimerizáló anyagai

A 4.1. osztály B, C, D, E vagy F típusába tartozó önreaktív anyagok valamint a polimerizálódó anyagok legnagyobb megengedett mennyisége szállítási egységenként **20000 kg**-ra korlátozódik.

Az 5.2. osztály szerves peroxidjai

Az 5.2. osztály B, C, D, E vagy F típusába tartozó szerves peroxidok legnagyobb megengedett mennyisége szállítási egységenként 20000 kg-ra korlátozódik.

5.0 A SZÁLLÍTÓ EGYSÉGEK ÉS KONTÉNEREK MEGJELÖLÉSE ÉS BÁRCÁZÁSA

Narancssárga tábla

Azokat a szállító egységeket, amelyekben veszélyes áru szállítása történik, két derékszögű, függőlegesen felhelyezett, narancssárga táblával kell ellátni. Ezeket a szállító egység elején és hátulján, annak hossztengetyére merőlegesen kell elhelyezni.

Küldeménydarabokat szállító jármű:
(elől és hátul – narancssárga szín)

A narancssárga tábláknak fényvisszaverőknek kell lenniük, alapvonaluk 40 cm-es, magasságuk 30 cm-es kell, hogy legyen és 15 mm szélességű fekete kerettel kell rendelkezniük. Anyaguknak időjárásállóknak kell lennie. A tábla 15 perces tűzhatásnak kitéve sem válhat el felerősítési helyétől.

Amennyiben a jármű nagysága és felépítménye nem biztosít elegendő felületet a felhelyezésre, le lehet csökkenteni a méreteket: min. 300 mm legyen az alapvonal, 120 mm magassága és 10 mm vastagságú a fekete keret.

Narancssárga számozott (számokkal ellátott) tábla

Amennyiben szerepel szám a veszély megjelölésére, akkor a szállító egységet tartányos járművek, battériás járművek, tartánykonténerek, leszerelhető tartányt szállító járművek, mobil tartányok, konténerek/ ömlesztettáru-konténerek és ömlesztett árut szállító járművek esetén el kell látni narancssárga táblával, amin a veszély fajtája és az UN-szám szerepel.

A veszélyt jelző szám és az UN-szám fekete, 100 mm magasságú és 15 mm vonalvastagságú számjegyekből áll.

A veszély megjelölésére szolgáló számnak a tábla felső részén, az UN-számnak a tábla alsó részén kell elhelyezkednie, ezeket a tábla közepén vízszintes, fekete, 15 mm vastagságú vonal válassza el!

A veszély megjelölésére szolgáló számnak és az UN-számnak törölhetetlennek és 15 percnyi tűzhatásnak kivéve is még olvashatónak kell lennie.

A veszély megjelölésére szolgáló szám a 2-9. osztályba tartozó anyagoknál két vagy három számjegyből áll.

A számok általában a következő veszélyeket jelzik:

2	gáz kiszabadulása nyomás vagy vegyi reakció révén
3	folyékony anyagok (gőzök) és gázok gyúlékonysága vagy önmelegedő folyékony anyag
4	szilárd anyagok gyúlékonysága vagy önmelegedő szilárd anyag
5	oxidáló (égést tápláló) hatás
6	mérgezőképesség vagy fertőzésveszély
7	Radioaktivitás
8	maró hatás
9	spontán heves reakció veszélye.
X	az anyag vízzel veszélyes reagál
0	nincs egyéb veszély
33	a szám megduplázása a veszély növekedésére utal

Példák a veszélyt jelző számra

268	mérgező, maró gáz
28	maró gáz
30	gyúlékony (lobbanáspont 23...60 °C) folyékony anyag; vagy 60 °C feletti lobbanáspontú gyúlékony folyékony anyag vagy olvasztott szilárd anyag lobbanáspontjával egyenlő vagy annál magasabb hőmérsékleten; vagy önmelegedő folyékony anyag
323	gyúlékony folyékony anyag amely vízzel reagálva gyúlékony gázokat fejleszt
X323	gyúlékony folyékony anyag, amely vízzel veszélyesen reagálva ¹ gyúlékony gázokat fejleszt ¹ Víz csak szakértői engedéllyel használható fel
33	könnyen gyúló folyékony anyag (lobbanáspont 23 °C alatt)
333	piroforos folyékony anyag

Nagybárcával (Placard) való megjelölés

A nagybárcákat (Placards) a nagykonténerek, a MEG-konténerek, a MEMU-k, a tartánykonténerek, a mobil tartányok és a járművek külső felületén színben eltérő háttéren (vagy szaggatott ill. egyenes vonallal elválasztva) kell elhelyezni

Ha a nagybárca (Placards) összehajtható tartóra van rögzítve, akkor azt úgy kell kialakítani és biztosítani, hogy a szállítás közben ne csapódhasson le, ill. ne lazuljon ki a tartószerkezetből.

Konténerek
(tartánykonténerek és
mobil tartányok):
oldalt, elől és hátul

Egykamrás tartányos jármű,
Leszerelhető tartányos jármű
Egy anyagot szállítva: oldalt és hátul

Többkamrás tartányos jármű.
Egy anyagot szállítva: oldalt és hátul

Különböző anyagokat szállítva:
kamránként oldalt, valamint hátul

A nagybárca csúcsára állított négyzet (rombusz) alakú kell, hogy legyen. A minimális méretei: 250 mm x 250 mm.

Az 1. osztály számára:

Alapvetően a nagybárcon (Placard) az alosztályt és az összeférhetőségi csoportot kell megadni.

pl.: 1.1. alosztály:
„D” összeférhetőségi csoport

1.4
*

1.5
*

1.6
*

Nem kell megadni az összeférhetőségi csoportot, ha a járműben, a konténerben vagy a MEMU különleges rakterében több összeférhetőségi csoportba tartozó anyagot vagy tárgyakat szállítanak.

Amennyiben pl. egy járműben különböző alosztályokat szállítanak, ezeket csak a legveszélyesebb alosztály mintája szerinti nagybárccal (Placards) kell ellátni, mégpedig a következő rangsor szerint: 1.1 (a legveszélyesebb), 1.5, 1.2, 1.3, 1.6, 1.4 (legkevésbé veszélyes).

Amennyiben az 1.5. D klasszifikációs kódhoz tartozó anyagokat szállítanak együtt az 1.2. alosztályba tartozó anyagokkal vagy tárgyakkal, akkor a járművön ill. konténeren az 1.1. kategóriát jelölő nagybárccákat (Placards) kell elhelyezni.

Nem követelmény a nagybárccák (Placards) elhelyezése az 1.4. alosztály „S” összeférhetőségi csoportjába tartozó robbanó anyagok vagy robbanóanyagot tartalmazó tárgyak szállításakor.

A 7. osztály számára:

Nagysága minimum 250 mm x 250 mm. Az alsó felében a «RADIOACTIVE» kifejezésnek kell szerepelnie, vagy ehelyett a megfelelő UN-számnak és a «7» számjegynek

Leírás	számjegyes tábla		szám nélkül	nagybárca / Placards		
	balra & jobbra	elöl & hátul		balra & jobbra	elöl	hátul
Küldeménydarabokat fuvarozó szállítóegységek az 1. és 7. osztály nélkül 7			5.3.2.1.1			
Az 1. osztályhoz tartozó küldeménydarabokat fuvarozó szállítóegységek (kivéve 1.4.5)			5.3.2.1.1	5.3.15.1		5.3.15.1
A 7. osztályhoz tartozó küldeménydarabokat fuvarozó szállítóegységek			5.3.2.1.1	5.3.15.2		5.3.15.2
A 7. osztályhoz tartozó küldeménydarabokat fuvarozó szállítóegységek - egyetlen UN-számmal, kizárólagos használatlaltal	5.3.2.1.4		5.3.2.1.1	5.3.15.2		5.3.15.2
		5.3.2.1.6		5.3.15.2		5.3.15.2
Tartányjárművek és leszerelhető tartányos járművek	5.3.2.1.2		5.3.2.1.1	5.3.14.1 (***)		5.3.14.1 (***)
Battériás járművek	5.3.2.1.2		5.3.2.1.1	5.3.14.1 (***)		5.3.14.1 (***)
Minimum 1000 liter befogadóképességű tartánnyal vagy ömlesztettáru-konténerrel felszerelt MEMU-k (*)	5.3.2.1.2		5.3.2.1.1	5.3.14.2 (***)		5.3.14.2 (***)
Ásványi olajat fuvarozó tartányjármű vagy szállító egységek (**)		5.3.2.1.3		5.3.14.1 (***)		5.3.14.1 (***)
Csomagolatlan szilárd anyagokat vagy ömlesztett formában szállított tárgyakat fuvarozó szállító egységek	5.3.2.1.4		5.3.2.1.1	5.3.14.1 (***)		5.3.14.1 (***)
Kizárólag egyféle veszélyes anyagot fuvarozó szállító egységénél, amely nem szállít olyan nem veszélyes anyagot, melyre számmal ellátott narancssárga tábla lenne az előírás, szabad a következő jelzést használni		5.3.2.1.6		5.3.14.1		5.3.14.1
Konténerszállító járművek, MEG-konténer, tartánykonténer vagy mobil tartányok			5.3.2.1.1			
Konténer, MEG-konténer, tartánykonténer, mobil tartányok				5.3.1.2 (****)	5.3.1.2 (****)	5.3.1.2 (****)

(*) Az olyan MEMU-k, amelyek az 1. osztályhoz tartozó anyagokat vagy küldeménydarabokat fuvaroznak (kivéve az 1.4. alosztály „S” összeférhetőségi csoportját), a nagybárcákat (Placards) mindkét oldalon és hátul is el kell helyezni. A robbanó anyagokat és robbanó anyagokat tartalmazó különleges raktereket az 5.3.1.1.2 bekezdés előírásai szerint el kell látni nagybárcával (Placards). Az 5.3.1.1.2 bekezdés utolsó mondata nem kerül alkalmazásra.

(**) A legnagyobb szintű veszély jelzése a következő UN-szám esetén: 1202, 1203 vagy 1223 vagy a keroziné, amely a 1268 ill. 1863 Un-számhoz van hozzárendelve (Lásd a szállítási dokumentum bejegyzéseinél)

(***) A nagybárcákat (Placards) a jármű két hosszanti oldalán és hátulján kell elhelyezni.

(****) Amennyiben a konténereken, MEG-konténereken, tartánykonténereken vagy mobil tartányokon elhelyezett nagybárcák (Placards) a szállító járművön kívülről nem láthatók, ugyanezeket a nagybárcákat (Placards) a jármű két hosszanti oldalán és hátulján is el kell helyezni. Egyéb esetben a szállító járművön nem kell nagybárcát (Placard) elhelyezni.

A környezetre veszélyes anyagok megjelölése konténereken, járműveken és különböző tartányokon

A környezetre veszélyes anyagok megjelölését konténereken, MEG-konténereken, tartánykonténereken, mobil konténereken és járműveken a «elpusztult hal, halott fa» ábrával kell elvégezni, úgy hogy a jelzés oldalhosszainak az ADR 5.2.1.8.3 mintája szerint el kell érnie a legalább 25 x 25 cm-es méretet.

A magas hőmérsékleten szállított anyagok megjelölése

Azokat a tartányjárműveket, tartánykonténereket, mobil tartányokat, speciális járműveket vagy konténereket ill. különleges felszereltségű járműveket vagy konténereket, amik olyan anyagot tartalmaznak, amely **folyékony állapotban 100 °C-on vagy e feletti hőmérsékleten vagy szilárd állapotban 240 °C-on vagy e feletti hőmérsékleten kerül fuvarozásra vagy adják fel szállításra, járművek esetén mindkét hosszanti oldalon és hátul, konténerek, tartánykonténerek és mobil tartányok esetén mind a négy oldalukon el kell látni a magas hőmérsékleten szállított anyagot ábrázoló jelzéssel, melynek mérete legalább 25 x 25 cm.**

Ezt a méretet csökkenteni lehet legalább 10 x 10 cm-re, ha nem áll rendelkezésre elegendő felület. Ugyanez érvényes a legfeljebb 3000 liter befogadóképességű tartánykonténerekre és a mobil tartányokra.

A jelzésnek az időjárás viszontagságainak ellenálló anyagból kell készülnie és a szállítás teljes ideje alatt biztosítani kell a jelölés tartósságát.

A magas hőmérsékleten szállított anyagot ábrázoló jelölés elhelyezése /láthatóvá tétele a töltő vagy a járművezető kötelessége.

6.0 FUVAROKMÁNY

Fuvarokmány

A veszélyes áruk szállítását mindig fuvarokmánynak kell kísérnie.

Nem előírás a fuvarokmány az ADR 3.4. szakasza (korlátozott mennyiségek) és 3.5. szakasza (mentességet élvező mennyiségek) szerinti szállításkor, ill. az ADR szerinti egyéb teljesskörű mentesség esetén.

A fuvarokmánynak tartalmaznia kell bizonyos adatokat, néhányat ezek közül meghatározott sorrendben.

- a) b) c) d) k)
UN 1789 klór-hidrogénsav, 8, II, (E)

Az a)-tól k)-ig tartó sorrendet kötelező betartani!

- a) UN-szám (előtte feltüntetve az „UN” betűket)
- b) hivatalos megnevezés és adott esetben a technikai elnevezés(ek)
Figyelem!: az «és» ill. «vagy» - bejegyzéseknél csak a leghelytállóbb megnevezést szabad a fuvarokmányban használni (pl. az UN 1263 esetén FESTÉK vagy FESTÉK SEGÉDANYAGOK)
- c) A bárcamintákat, járulékos veszélyt jelző bárcákat zárójelben kell megadni (kivéve az 1. osztályhoz (osztályozási kód) és a 7 osztályhoz tartozó anyagok/tárgyak esetén)
- d) Adott esetben a csomagolási csoport (I,II,III vagy előtte feltüntetve a „VG[=csomagolási csoport]”, pl. VG II [=II. csomagolási csoport]) jelzését.
- k) Amennyiben van hozzárendelve, akkor az alagút-korlátozási kód, zárójelben („A” táblázat, 15. oszlop)
- e) A küldeménydarabok darabszáma és leírása
- f) Minden egyes, különböző UN-számot viselő veszélyes áru összömege, hivatalos megnevezés vagy csomagolási csoport (az ADR 1.1.3.6 szerinti fuvar esetén – az 1000-pontos szabályozás szerinti összmennyiség és kiszámolt érték, szállítási kategóriáinként.
- g) A feladó neve és címe és
- h) A címzett neve és címe
- i) esetlegesen nyilatkozat a különleges egyezményre való hivatkozással (pl. Multilaterális Egyezmény)

Példa az m. n. n. (másként meg nem nevezett) tételekre; ezeket a technikai megnevezéssel ki kell egészíteni (274. külön előírás):

UN 1993 GYÚLÉKONY FOLYÉKONY ANYAG, M.N.N, (Toluol és etilalkohol), 3, II, (D/E)

Példa a környezetet veszélyeztető anyagokra:

UN 1202 Dízel üzemanyag, 3, III, (D/E), KÖRNYEZETRE VESZÉLYES

Példa a hulladékra:

UN 1230 HULLADÉK METANOL, 3 (6.1), II, (D/E)

Információ:

Az alagút-korlátozási kód csak tervezett alagúton való áthaladás esetére kötelező!

Példa az üres, tisztítatlan tartányjárműre:

ÜRES TARTÁNYJÁRMŰ, UTOLSÓ RAKOMÁNYA: UN 1098 ALLILALKOHOL, 6.1 (3), I, (C/D))

Ezen túlmenően számos különleges előírás létezik bizonyos szállítási módokra és a járulékos és különleges adatok megadására különböző osztályok esetén (ADR 5.4.1.1.3-tól 5.4.1.5-ig).

6.1 ÍRÁSBELI UTASÍTÁS

Az írásos utasítások segédeszközül szolgálnak vészhelyzetekben, amik fuvarozás közben adódhatnak. A jármű személyzetének kabinjában kell őket tartani, könnyen hozzáférhető helyen. A szállítványozónak kell a fuvar megkezdése előtt átadnia a jármű személyzetének, olyan nyelven leírva, amit el tud olvasni és meg tud érteni.

A jármű személyzetének a fuvar kezdete előtt személyesen meg kell győződnie a **berakodott** veszélyes árukról, és betekintést kell nyernie az írásbeli utasításba (baleseti jegyzőkönyvnek is hívják) a baleset vagy vészhelyzet esetén megteendő intézkedéseket illetően.

ADR SZERINTI ÍRÁSBELI UTASÍTÁS

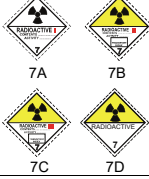

Teendők baleset vagy más veszélyhelyzet esetén

A jármű személyzetének a szállítás során – esetlegesen – bekövetkező baleset vagy más veszélyhelyzet esetén – ha lehetséges és biztonságosan végrehajtható – a következőket kell tennie:

- Álljon meg a járművel, állítsa le a motort, ha van akkumulátortelep-főkapcsoló, áramtalanítson!
- Kerüljön minden gyújtóforrást, főleg ne dohányozzon, ne használjon elektronikus cigarettát vagy ahhoz hasonló eszközöket, és ne kapcsoljon be semmilyen elektromos berendezést!
- Értesítse a megfelelő beavatkozó, kárelhárító szolgálato(ka)t, adjon meg minden lehetséges felvilágosítást a balesetről, illetve a rendkívüli eseményről és az érintett veszélyes anyagról!
- Vegye fel a fényvisszaverő mellényt (ruházatot), és a megfelelő helyre állítsa fel a figyelmeztető jelzőket!
- Készítse elő a fuvarokmány(oka)t, hogy a beavatkozóknak azonnal átadhassa, ha megérkeznek!
- A kifolyt, kiszóródott anyagba ne lépjen bele és ne nyúljon hozzá, tartózkodjon a szél felőli oldalon, hogy a füstöt, a port, a gőzt vagy a párákat nehogy belélegezze!
- Ha a gumiabroncsnál, a fékberendezésnél vagy a motortérben kezdődő, kis mértékű tüzet észlel, kísérelje meg eloltani a tűzoltó készülékkel, de csak ha biztonságosan meg tudja tenni!
- A rakománytérben keletkező tűz oltását a jármű személyzetének tilos megkísérelnie!
- Ha biztonságosan megoldható, a járművön található eszközökkel próbálja megakadályozni, hogy az anyag a felszíni vizekbe, a talajba vagy a csatornahálózatba szivároгjon, illetve a kiömlött, kiszóródott anyagot próbálja felfogni!
- Húzdjon távolabbra a baleset vagy veszély helyszínétől, figyelmeztessen másokat is, hogy maradjanak távol, kövesse a beavatkozó, kárelhárító szolgálat(ok) utasításait, illetve tanácsait!
- Ha szennyeződött a ruhája, vegye le, és a szennyeződött védőeszközökkel együtt biztonságosan helyezze el!

Kiegészítő útmutatás a járműszemélyzet részére a veszélyes áruk veszélyeinek jellemzőiről osztályonként, valamint az adott körülményektől függő teendőkről

Veszélyességi bárca, nagybárca	A veszély jellemzői	Kiegészítő útmutatás
(1)	(2)	(3)
<p>Robbanóanyagok és -tárgyak</p> <p style="text-align: center;">1 1.5 1.6</p>	<p>Többféle tulajdonság és hatás lehetséges, például: az egész tömeg felrobbanása; repeszdarabok kivetődése, szétroplálása; erőteljes égés vagy hőfejlődés; erős fény- vagy hanghatás; füst képződés. Rázkódásra, ütődésre, hőre érzékeny.</p>	<p>Húzódjon fedezékbe, de ablak közelébe ne menjen!</p>
<p>Robbanóanyagok és -tárgyak</p> <p style="text-align: center;">1.4</p>	<p>Csekély tűz- és robbanásveszély.</p>	<p>Húzódjon fedezékbe!</p>
<p>Gyúlékony gázok</p> <p style="text-align: center;">2.1</p>	<p>Tűzveszély. Robbanásveszély. A szállító edényzetben nagy nyomás lehet. Fulladás veszélye. Égési, fagyási sérülést okozhat. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbanhat.</p>	<p>Húzódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Nem gyúlékony, nem mérgező gázok</p> <p style="text-align: center;">2.2</p>	<p>Fulladás veszélye. A szállító edényzetben nagy nyomás lehet. Fagyási sérülést okozhat. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbanhat.</p>	<p>Húzódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Mérgező gázok</p> <p style="text-align: center;">2.3</p>	<p>Mérgezésveszély. A szállító edényzetben nagy nyomás lehet. Égési, fagyási sérülést okozhat. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbanhat.</p>	<p>Használjon légzésvédő maszkot (menekülőkamrást!) Húzódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Gyúlékony folyékony anyagok</p> <p style="text-align: center;">3</p>	<p>Tűzveszély. Robbanásveszély. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbanhat.</p>	<p>Húzódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Gyúlékony szilárd anyagok, önreaktív anyagok, polimerizálódó anyagok és szilárd, érzéketlenített robbanóanyagok</p> <p style="text-align: center;">4.1</p>	<p>Tűzveszély. Gyúlékony vagy éghető; hő, szikra vagy láng hatására meggyulladhat. Önreaktív anyagot tartalmazhat, ami hőfejlődéssel járó bomlásra hajlamos: hő hatására, vagy más anyagokkal (pl. savakkal, nehézfém vegyületekkel, aminokkal) érintkezve, vagy sűrűdés vagy rázkódás hatására. Ilyenkor egészségre ártalmas vagy gyúlékony gázok, gőzök keletkezhetnek, illetve öngyulladás is bekövetkezhet. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbanhat. Az érzéketlenített robbanóanyag felrobbanhat, ha csökken az érzéketlenítőszer mennyisége.</p>	<p>Húzódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Öngyulladásra hajlamos anyagok</p> <p style="text-align: center;">4.2</p>	<p>Öngyulladás miatt tűzveszély áll fenn, ha a szállító edényzet megsérül vagy ha a tartalma kiömlik. Vizzel hevesen reagálhat.</p>	<p>Húzódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Vizzel érintkezve gyúlékony gázokat fejlesztő anyagok</p> <p style="text-align: center;">4.3</p>	<p>Ha vizzel érintkezik, tűz- és robbanásveszélyes.</p>	<p>A kiömlött, kiszóródott anyagot óvni kell a nedvességtől, le kell takarni!</p>

Kiegészítő útmutatás a járműszemélyzet részére a veszélyes áruk veszélyeinek jellemzőiről osztályonként, valamint az adott körülményektől függő teendőkről		
Veszélyességi bárca, nagybárca	A veszély jellemzői	Kiegészítő útmutatás
(1)	(2)	(3)
Gyújtó hatású (oxidáló) anyagok 5.1	Ha gyúlékony vagy éghető anyaggal érintkezik, heves reakció, gyulladás és robbanás veszélye.	Ne keveredjen gyúlékony vagy éghető anyaggal (pl. fűrészporral)!
Szerves peroxidok 5.2	Hőfejlődéssel járó bomlás veszélye áll fenn: magas hőmérsékleten, vagy más anyagokkal (pl. savakkal, nehézfém vegyületekkel, aminokkal) érintkezve, vagy sűrűdés vagy rázkódás hatására. Ilyenkor egészségre ártalmas vagy gyúlékony gázok, gőzök keletkezhetnek, illetve öngyulladás is bekövetkezhet.	Ne keveredjen gyúlékony vagy éghető anyaggal (pl. fűrészporral)!
Mérgező anyagok 6.1	Belélegzés, lenyelés vagy bőrrrel való érintkezés esetén mérgezés veszélye. Veszélyezteteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.	Használjon légzésvédő maszkot (menekülőkamrást)!
Fertőző anyagok 6.2	Fertőzés veszélye. Súlyos emberi vagy állati megbetegedést okozhat. Veszélyezteteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.	
Radioaktív anyagok 7A 7B 7C 7D	Külső és belső sugárterhelés veszélye.	A lehető legrövidebb ideig tartózkodjon a sugárzó anyagot tartalmazó rakomány közelében!
Hasadó anyagok 7E	Nukleáris lánreakció bekövetkezésének veszélye.	
Maró anyagok 8	A maró hatás miatt égési sérülést okozhat. Az ilyen anyagok egymással, vízzel vagy más anyagokkal hevesen reagálhatnak. A kiömlött anyag maró gőzöket fejleszthet. Veszélyezteteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.	
Különbféle veszélyes anyagok és tárgyak 9 9A	Égési sérülést okozhat. Tűzveszély. Robbanásveszély. Veszélyezteteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.	

1. megjegyzés: Ha többféle veszélye van az anyagnak, vagy többféle anyag van a rakományban az összes rájuk vonatkozó leírást figyelembe kell venni.

2. megjegyzés: A táblázat (3) oszlopában feltüntetett kiegészítő útmutatás a szállított anyag osztályának és a szállítóeszköznek megfelelően adaptálható.

Kiegészítő útmutatás a járműszemélyzet részére a veszélyes áruk veszélyeinek jellemzőiről az alkalmazott jelölések szerint, valamint az adott körülményektől függő teendőkről		
Jelölés (1)	A veszély jellemzői (2)	Kiegészítő útmutatás (3)
 Környezetre veszélyes anyag	Veszélyeztetli a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.	
 Magas hőmérsékletű anyag	A magas hő égési sérülést okozhat.	Ne érjen hozzá a szállítóegység forró részeihez és a kiömlött anyaghoz!

Személyi védőeszközök és egyéb felszerelések
az általános tennivalók és az egyes veszélyek fennállása esetén teendők végrehajtásához, melyeket az
ADR 8.1.5 szakasza szerint a szállítóegységen kell tartani

A következő felszerelést mindig a szállítóegységen kell tartani:

- minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket;
- két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt;
- szemöblítő folyadékot^{a)}; valamint

a járműszemélyzet minden tagja részére:

- fényvisszaverő mellényt (ruházatot);
- hordozható világítókészüléket;
- egy pár védőkesztyűt; valamint
- a szem védelmére alkalmas eszközt.

Bizonyos osztályokhoz a következő kiegészítő felszerelés szükséges a szállítóegységen:

- a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa);
- lapát^{b)};
- csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz^{b)};
- gyűjtőedény^{b)}.

- a) Nem szükséges, ha az 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 vagy 2.3 veszélyességi bárca, illetve nagybárca van a küldeményen.
- b) Csak szilárd és folyékony anyagoknál szükséges, ha a 3, 4.1, 4.3, 8 vagy 9 számú veszélyességi bárca, illetve nagybárca van a küldeményen.

6.2 A SZÁLLÍTÓEGYSÉGBEN TARTANDÓ OKMÁNYOK

A szállítóegységben tartandó okmányok a következők:

- az összes szállított veszélyes áru minden fuvarozási okmánya és adott esetben a konténer/jármű megrakási bizonyítvány tengeri szállítás előtt
- írásbeli utasítás az ADR 5.4.3.4 szerinti minta alapján
- fényképes igazolvány a jármű személyzetének minden tagjáról
- jóváhagyási igazolás az ADR 9.1.3 alapján a szállító egységről
- járművezetői oktatási bizonyítvány (ADR-sofőr-igazolvány)
- valamint egyéb – az illetékes hatóság által előírt – engedélyek

A szállítóegységen tartandó okmányok alóli kivételek a mentességekből és különleges előírásokból adódnak.

6.3 ADR-SOFŐR-IGAZOLVÁNY

A veszélyes árukat szállító sofőrök oktatására és vizsgáztatására vonatkozó részletek a GGBV-ben elő vannak írva. Az igazolvány 5 évig érvényes, és ismeretfelújító oktatás, valamint sikeres vizsga után meghosszabbítható.

GÜLTIG FÜR KLASSE(N) ODER UN-NUMMERN:	
IN TANKS	AUSGENOMMEN IN TANKS
9. 1	10. 1
2	2
3	3
4.1 4.2 4.3	4.1 4.2 4.3
5.1 5.2	5.1 5.2
6.1 6.2	6.1 6.2
7	7
8	8
9	9

Kinek milyen tanfolyamra van szüksége?

Az oktatásról szóló igazolás elnyeréséhez különböző képzéseket lehet elvégezni, konkrétan a következőket

Alaptanfolyam	Itt az igazolás nem érvényes az 1. és 7. veszélyességi osztályokra, valamint bizonyos befogadóképességen túlmenő tartányos szállításokra
Az 1. osztályról szóló szakosító tanfolyam	Olyan járművek sofőrjeinek, melyekkel az 1. osztályba tartozó anyagokat vagy tárgyakat (kivéve az 1.4. alosztály «S» összeférhetőségi csoportjába tartozó anyagokat és tárgyakat) fuvaroznak, olyan MEMU-k sofőrjeinek, amelyekkel az 1. osztályba tartozó anyagokat vagy tárgyakat együvé rakodva szállítanak az 5.1 osztály anyagaival
A 7. osztályról szóló szakosító tanfolyam	Olyan járművek sofőrjei, amelyekkel bizonyos radioaktív anyagokat szállítanak.
Tartányos szakosító tanfolyam	<p>Olyan járművek vagy MEMU-k sofőrjei, amelyekkel veszélyes árut a következőkben szállítanak:</p> <ul style="list-style-type: none">• több, mint 1 m³ befogadóképességű rögzített tartányok• több, mint 1 m³ befogadóképességű leszerelhető tartányok <p>Az alább felsorolt szállítóeszközök sofőrjei:</p> <ul style="list-style-type: none">• több, mint 1 m³ össz-befogadóképességű battériás járművek• olyan járművek vagy MEMU-k, melyekkel veszélyes áru szállítása történik• több, mint 3 m³ egyedi befogadóképességű tartánykonténerekben• több, mint 3 m³ egyedi befogadóképességű mobil tartányban• több, mint 3 m³ egyedi befogadóképességű MEG-konténerekben

7.0 TŰZOLTÓ FELSZERELÉS

A szállítóegységeket az 1000-pontos szabálytól eltérő módon történő szállítás vagy egyéb mentesség kivételével a következő táblázat szerinti tűzoltó készülékekkel kell felszerelni az „A”, „B”, és „C” tűzveszélyességi kategóriákban:

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
A szállítóegység legnagyobb megengedett össz tömege	A tűzoltó készülékek minimális darabszáma	Az oltóanyag minimális össz mennyisége a szállítóegységen	A motor, ill. a vezetőfülke oltására alkalmas készülék: legalább egy darab, amelynek minimális oltóanyag mennyisége az alábbi:	A további tűzoltó készülék(ek)re vonatkozó követelmény: legalább az egyiknek az oltóanyag mennyisége legalább az alábbi:
≤ 3,5 Tonnen	2	4 kg	2 kg	2 kg
> 3,5 Tonnen ≤ 7,5 Tonnen	2	8 kg	2 kg	6 kg
> 7,5 Tonnen	2	12 kg	2 kg	6 kg
Az oltóanyag mennyiségek por oltóanyagú (vagy más, alkalmas oltóanyagú, de azonos oltási képességű) készülékre értendők.				

Az 1000-pontos szabály szerinti fuvarozáskor (ADR 1.1.3.6) elégséges egy db 2 kg-os tűzoltó készülék.

A tűzoltó készülékek követelményei

- A hordozható tűzoltó készüléknek alkalmasnak kell lennie a járművön való használatra, és meg kell felelnie az EN 3 "Hordozható tűzoltó készülékek" c. szabvány, 7. rész (EN 3-7:2004 + A1:2007) vonatkozó előírásainak,
- el kell látni egy ellenőrző címkével, amin a következő ellenőrzés dátuma szerepel, e dátumot a szállítás ideje alatt tilos meghaladni,

- plombával kell ellátni, amellyel igazolható, hogy a készüléket nem használták
- úgy kell elhelyezni a szállítóegységen, hogy a jármű legénysége számára könnyen elérhető legyen
- Az elhelyezésnek úgy kell történnie, hogy a tűzoltó készülék védve legyen az időjárási behatásoktól, tehát üzemelésüket ilyen hatás ne befolyásolhassa.

7.1 EGYÉB FELSZERELÉS ÉS SZEMÉLYI VÉDŐFELSZERELÉS

A következő felszerelésnek (minden veszélyességi osztályban) a szállítóegység fedelzeten megtalálhatónak kell lennie:

szállítóegységenként:

- 1 megfelelő kitámasztó ék, amely megfelel a jármű legmagasabb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének
- 2 önmagában megálló vészjelzők (pl. figyelmeztető kúp, elakadást jelző háromszög, figyelmeztető lámpa)
- 1 Szemkiöblítő folyadék (nem követelmény az 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3 minták szerinti veszélyességi bárcák esetén)

A jármű minden egyes tagjára:

- megfelelő figyelmeztető mellény (pl. az ISO 20471 szerint)
- hordozható megvilágító eszköz (ADR 8.3.4 szerinti)
- pár védőkesztyű
- szemvédő (védőszemüveg)

Járolékos felszerelés bizonyos osztályoknál:

- Vészhelyzeti menekülő maszk a járműszemélyzet minden tagjának (2.3 és 6.1 bárca esetén)
- Lapát 1) ¹⁾
- 1 Schaufel ¹⁾
- Felfogóedény ¹⁾

¹⁾ Csak a 3, 4.1, 4.3, 8 és a 9. osztály szilárd és folyékony anyagai esetén

8.0 ALAGÚTBA HAJTÁSI KORLÁTOZÁS

A veszélyes áruk alagúton keresztül történő szállításakor abból indulnak ki, hogy különleges vészhelyzet keletkezhet. A tagállamok bizonyos veszélyes árut kizárhatnak az alagútban való szállításból, amennyiben alagútjaikat az ADR 1.9.5 szakaszának követelményei szerint kategorizálták. Az egyes ADR-tagállamok alagutakra vonatkozó korlátozásai (így Ausztriáé is) leíthatók az UNECE honlapjáról.

Minden UN-számhoz hozzá van rendelve egy alagútkorlátozási kód (ADR „A” táblázat, 15. oszlop).

B

Korlátozás az olyan veszélyes árukra, amelyek hatalmas robbanást okozhatnak.

C

Korlátozás az olyan veszélyes áruk szállítására, amelyek hatalmas robbanáshoz, vagy nagy robbanáshoz vezethetnek vagy nagy mennyiségű mérgezőanyag kiszabadulásával járhatnak.

D

Korlátozás az olyan veszélyes áruk szállítására, amelyek hatalmas robbanáshoz, vagy nagy robbanáshoz vezethetnek vagy nagy mennyiségű mérgezőanyag kiszabadulásával járhatnak vagy nagy tüzet okozhatnak.

Korlátozás minden veszélyes áru szállítására, kivéve azokat, amelyekre a 15. oszlopban „(-)” szerepel; nemzeti szintű külön egyezmények a 2919 és 3331 UN-számokra lehetségesek.

Az „A” kategóriához tartozó alagútakban nincs áthajtási korlátozás.

Az alagútkorlátozási kódok (TBC=Tunnelbeschränkungcode) hatálya	
Az egész rakomány alagútkorlátozási kódja	Korlátozás
B	Tilos áthajtani a B, a C, a D és az E kategóriájú alagutakon
B1000C	Ha a szállítóegységben a nettó robbanóanyag összes tömege: <ul style="list-style-type: none">• meghaladja az 1000 kg-ot: tilos áthaladni a B, a C, a D és az E kategóriájú alagutakon,• legfeljebb 1000 kg: tilos áthaladni a C, a D és az E kategóriájú alagutakon.
B/D	Tartányos szállítás esetén: tilos áthaladni a B, a C, a D és az E kategóriájú alagutakon; Egyéb szállítás esetén: tilos áthaladni a D és az E kategóriájú alagutakon.
B/E	Tartányos szállítás esetén: tilos áthaladni a B, a C, a D és az E kategóriájú alagutakon; Egyéb szállítás esetén: tilos áthaladni az E kategóriájú alagutakon.
C	Tilos áthaladni a C, a D és az E kategóriájú alagutakon.

C5000D	Ha a nettó robbanóanyag összes tömege szállítóegységenként: <ul style="list-style-type: none"> • több mint 5000 kg: tilos áthaladni a C, a D és az E kategóriájú alagutakon, • legfeljebb 5000 kg: tilos áthaladni a D és az E kategóriájú alagutakon
C/D	Tartányos szállítás esetén: tilos áthaladni a C, a D és az E kategóriájú alagutakon; Egyéb szállítás esetén: tilos áthaladni a D és az E kategóriájú alagutakon
C/E	Tartányos szállítás esetén: tilos áthaladni a C, a D és az E kategóriájú alagutakon; Egyéb szállítás esetén: tilos áthaladni az E kategóriájú alagutakon.
D	Tilos áthaladni a D és az E kategóriájú alagutakon
D/E	Ömlesztett és tartányos szállítás esetén: tilos áthaladni a D és az E kategóriájú alagutakon; Egyéb szállítás esetén: tilos áthaladni az E kategóriájú alagutakon.
E	Tilos áthaladni az E kategóriájú alagutakon
---	A közlekedés minden alagútban megengedett (az UN 2919 és 3331 tételekre lásd az ADR 8.6.3.1 albekezdést is)

Megj. Példa: egy szállítóegység 1.3C osztályozási kódú UN 0161 füstnélküli lőport szállít, melynek az alagútkorlátozási kódja C5000D. Ha a szállítóegységben a nettó robbanóanyag összes tömege 3000 kg, tilos áthaladni a D és az E kategóriájú alagutakon.

Az E kategóriájú alagutakon való áthajtási korlátozások érvényesek az olyan szállítóegységekre is, amelyek több mint 8 tonna bruttó össztömegű korlátozott mennyiségű veszélyes árut szállítanak.

Alagútba hajtási előírások Ausztriában

Ausztria az ADR 1.9.5.3.8 szakaszára támaszkodva a kockázatok csökkentése céljából üzembiztonsági intézkedéseket ír elő az alagutakon veszélyes áruval történő áthaladásra, és ezeket az ún. „Autópálya-alagút-rendeletek”-ben [Autobahntunnelverordnungen] szabályozta. Ezeket az intézkedéseket az UNECE nyilvánosságra hozta. Két alagút-kategóriát különböztetnek meg, és erre építve írják elő a megfelelő intézkedéseket (jelzőlámpa, kísérijármű):

„A” kategória:

Olyan alagutak, beleértve a kapuzatot is, melyek hossza legalább 1000 m, azonban kevesebb, mint 5000 m.

„B” kategória:

Olyan alagutak, beleértve a kapuzatot is, melyek hossza legalább 5000 m.

Alapvetően ezen alagutakba behajtani tilos, kivéve:

Olyan szállítóegységekkel, amelyek **olyan narancssárga jelzést** viselnek, amelyek, **veszélyt jelző száma a 2-es számjeggyel** kezdődik, (mint 20, 225 és 23) vagy a kezdő szám a **3, 4, 5, 6 vagy 8 számok megduplázásával jött létre** (mint 33, 333, 336 és 44) vagy a számok előtt **X betű** áll (mint X423), a **következő feltételek szerint szabad alagútban közlekedni**:

1. az „A” kategóriájú alagútban, akkor, ha jelzőlámpával hatékonyan hívja fel a figyelmet a veszélyre és
2. 2a „B” kategóriájú alagútban, akkor, ha jelzőlámpa hívja fel a veszélyre a figyelmet, a szállítóegységet egy mögötte haladó kísérijármű biztosítja és a kísérijárműben a személyzet fel tudja mutatni a következő információkat
 - a szállítmányozó neve
 - a szállítóegység járművének/járműveinek rendszáma,
 - a fuvarokmány adatai a veszélyes áruk szállítására vonatkozó előírások szerint és
 - az alagútban haladás előrelátható időtartama

Az olyan szállítóegységek, amelyek narancssárga színű jelzést viselnek, és nem a fent leírt számok, vagy azoktól eltérő számok jelzik a veszély jellegét, akkor közlekedhetnek

az „A” és „B” kategóriájú alagutakban, ha hatékonyan jelzik a veszélyt sárgászöld fényű lámpával.

A veszélyt jelző lámpát úgy kell elhelyezni és üzemeltetni, hogy garantálva legyen a hatékony figyelmeztetés (minden irányba láthatóan és legkésőbb 200 m-rel az alagútbejárata előtt bekapcsolva, és a teljes alagútszakaszon üzemeltetve azt).

A kísérő járműre és felszereltségére vonatkozó rendelkezések

- Veszélyt jelző lámpa, melynek fényét a következő jármű jól kell, hogy lássa;
- folyamatos szóbeli kapcsolattartás lehetősége a szállítóegységgel és az alagút felületi központjával;
- tűzoltó készülék és ugyanaz a felszerelés, ami a szállítóegység követelményei közt szerepel.

Előírások a kísérő jármű személyzete számára

A sofőrök közül legalább egy főnek

- rendelkeznie kell érvényes ADR-sofőr-igazolvánnyal és azt magánál kell tartania;
- ismeretekkel kell rendelkeznie a közlekedésre használt alagutak biztonsági berendezéseinek kezeléséről;
- olyan képességekkel, ismeretekkel és jogosítványokkal kell rendelkeznie, melyek elegendőek ahhoz, hogy a sofőrnek a veszélyes áruk fuvarozásáról szóló írásbeli utasítása szerint intézkedéseket tegyen, ill. a segélyszolgáltatók megérkezéséig egyéb elsődleges intézkedéseket meghozzon.
- E két autópálya-alagút-rendelet mellett Ausztriában különböző áthajtási korlátozásokat kell még figyelembe venni a veszélyes áruk alagútban történő fuvarozásával kapcsolatban, melyek a tartományi hatóságok rendeletein alapulnak.

9.0 MENTESSÉGEK

A mentességek a veszélyes áruk szállítását a veszélyes árukra vonatkozó előírások alóli teljes vagy részleges kivétellel szabályozzák. Ezeket az ADR 1.1.3 szakasza, ill. különleges előírások szabályozzák.

A gyakorlatban minden veszélyes áru szállításakor ügyelni kell a rakomány szabályos biztosítására, még akkor is, ha ez nincs közvetlen módon az ADR-ben előírva.

Az ADR előírásai nem érvényesek a következő esetekben:

Magánszemélyek:

Veszélyes áruk magánszemély által történő szállítása, amennyiben ezen áruk a kiskereskedelmi szabályok szerint vannak csomagolva és személyes vagy otthoni használatra, ill. szabadidős- vagy sporttevékenységre szánják őket. Gyúlékony folyékony anyagokat (mint a benzint vagy dízelolajat) szabad újtölthető tartóedényben szállítani, de a tartóedényenkénti 60 litert és a szállítóegységenkénti 240 litert nem szabad túllépni.

Gépek és berendezések:

(A mentességet a 2019-es ADR-rel törölték, de az átmeneti előírás szerint még 2022. december 31-ig alkalmazható, amennyiben megtörténtek azok az intézkedések, amelyek megakadályozzák, hogy a tartalom kiszabadulhasson.)

Olyan – ebben a mellékletben közelebbről meg nem nevezett – gépek vagy berendezések szállítása, amelyek belső felépítésük alapján vagy alkatrészeik elemeként veszélyes anyagot tartalmaznak.

Kisiparosok mentessége:

Az olyan szállítások, amiket a vállalkozás fő tevékenységével összefüggésben végez, mint a mély- és magasépítési építkezésekről ill. építkezésekre történő, vagy a mérési, javítási és karbantartási munkákkal kapcsolatos szállítások. A csomagolásonkénti 450 litert, ideértve a nagyméretű csomagoló eszközöket (IBC) és a nagycsomagolásokat is, valamint az 1.1.3.6 alszakaszban megadott maximális mennyiségeket (1000-pontos szabályozás) nem szabad túllépni.

Az a), b) és c) pontok szerinti szállítás engedélyezett, amennyiben megtették a szükséges óvintézkedéseket, amik normál szállítási feltételek mellett megakadályozzák a tartalom kiszabadulását (rakomány biztosítása!).

Intézkedések vészhelyzet esetén:

Olyan szállítások, amiket a vészhelyzet esetén illetékes hatóságok hajtanak végre, vagy amelyek felügyeletük alatt zajlanak.

Vészhelyzeti szállítás:

Emberi élet megmentésére vagy a környezet védelmére végzett szállítások. A teljesen biztos szállítás elérésére tett intézkedések meghozatala szükséges.

Helyhez kötött tárolóedények:

Az olyan tisztítatlan, üres, helyhez kötött tárolóedények szállítása, amelyek a 2. osztály A, O vagy F csoportjába tartozó gázokat, vagy a 3. vagy 9. osztály II. vagy III. csomagolási csoportjába tartozó anyagokat, ill. a 6.1. osztály II. vagy III. csomagolási csoportjába tartozó mérgező anyagokat tartalmaztak, amennyiben minden nyílás légmentesen le van zárva, a tárolótartályok a járműhöz/konténerhez szorosan kapcsolódnak, és megtették a szükséges óvintézkedéseket, amik normál szállítási feltételek mellett megakadályozzák a tartalom kiszabadulását (rakomány biztosítása!).

Folyékony tüzelőanyagok (ADR 1.1.3.3):

Itt olyan járművekről van szó, amelyekkel veszélyes áruk fuvarozását végzik. A tartányokban ehhez szükséges üzemanyag akkor élvez mentességet, ha a rögzített tartányok teljes befogadóképessége nem lépi túl az 1500 litert szállítóegységenként, a pótkocsin rögzített tartány befogadóképessége pedig nem haladja meg az 500 litert. Járulékosan szállítóegységenként még legfeljebb 60 litert szabad hordozható üzemanyag-kannákban (tartalék-kaniszterben) szállítani.

Hasonló szabályozás vonatkozik még azokra a járművekre, amelyek veszélyes áruk fuvarozását végzik, és amelyek üzemanyaga gáz (földgáz vagy cseppfolyós gáz), (ARD 1.1.3.2).

Különleges előírások által biztosított mentesség

Az osztályozási kritériumok keretén belül pl.:

SV 59: Ezek az anyagok nem tartoznak az ADR előírásainak hatálya alá, amennyiben legfeljebb 50 % magnéziumot tartalmaznak.

SV 138: A p-bróm-benzil-cianid nem esik az ADR előírásainak hatálya alá.

A mennyiségi korlátokkal összefüggésben pl.:

SV 119: Azok a hűtő berendezések, amelyeket egy belső részben élelmiszerek vagy egyéb termékek alacsony hőmérsékleten való tartására fejlesztettek ki, valamint a 12 liter gáznál vagy 12 kg ammónia-oldatnál kevesebbet tartalmazó klímaberendezések nem esnek az ADR előírásainak hatálya alá.

SV 188: Az olyan fémlítium- vagy lítiumötvözet-cella, amely legfeljebb 1 g lítiumot tartalmaz, illetve az olyan lítiumion-cella, melynek névleges kapacitása legfeljebb 20 Wh; valamint az olyan fémlítium- vagy lítiumötvözet-cella, amely legfeljebb 2 g lítiumot tartalmaz, illetve az olyan lítiumion-cella, melynek névleges kapacitása legfeljebb 100 Wh, nem tartozik az egyéb előírások hatálya alá, ha számos egyéb követelmény teljesül.

Az úgynevezett lítium-hibrid akkumulátorokra (lítiumvas- és lítiumion-cellákat tartalmaznak) új határértékek kerülnek bevezetésre; az egyesítő csomagolásokat megfelelően meg kell jelölni; a légi szállításra vonatkozó előírások szerinti megjelölés szintén elégséges a 188. különleges előíráshoz; a 2.2.9.1.7 g) pont szerint a gyártók és forgalmazók kötelesek a 2003. június 30-a utáni időszakra gyártott cellák/akkumulátorok esetében legkésőbb 2020. január 1-től bevizsgálási összefoglalót rendelkezésre bocsátani.

SV 190: A nyomógáz csomagolásokat el kell látni a véletlen kiürülés elleni védelemmel. A legfeljebb 50 ml befogadóképességű nyomógáz csomagolás, ami nem csak mérgező anyagot tartalmaz, nem tartozik az ADR hatálya alá (pl. hairspray).

SV 366: Az olyan gyárilag készített eszközök és tárgyak, amelyek legfeljebb 1 kg higanyt tartalmaznak, nem tartoznak az ADR hatálya alá (pl. fénycsövek).

A csomagolással összefüggésben pl.:

SV 375: Amennyiben ezeket az anyagokat (UN 3077 és UN 3082) önálló csomagolóeszközben vagy kombinált csomagolásban szállítják, és az önálló csomagolóeszköz, ill. a kombinált csomagolás minden belső csomagolóeszköze legfeljebb 5 liter folyékony anyagot; vagy legfeljebb 5 kg szilárd anyagot tartalmaz, nem esnek az ADR előírásainak hatálya alá.

SV 598: Új akkumulátortelemek akkor nem tartoznak az ADR előírásainak hatálya alá, ha úgy vannak rögzítve, hogy nem tudnak elcsúszni, eldőlni, vagy megsérülni, rövidzárlat ellen védve vannak, nincs a külsejükön veszélyes sav vagy lúg maradvány, és tartószerkezettel el vannak látva, kivéve, ha pl. raklapon halmozták egymásra őket.

A használt akkumulátortelemek akkor nem tartoznak az ADR előírásainak hatálya alá, ha házuk sértetlen, úgy vannak rögzítve, hogy nem tudnak szivárogni, elcsúszni, eldőlni,

vagy megrongálódni (pl. rakodólapon vannak rögzítve), nincs a külsejükön veszélyes sav vagy lúg maradvány, és rövidzárlat ellen védve vannak.

SV 601: Azok a felhasználásra kész gyógyszerészeti termékek (gyógyszerek), amelyeket személyes vagy háztartási felhasználás vagy kiskereskedelmi értékesítés céljára gyártanak és erre szolgáló csomagolásban vannak, nem tartoznak az ADR előírásainak hatálya alá.

9.1 KORLÁTOZOTT MENNYISÉGBEN TÖRTÉNŐ SZÁLLÍTÁS (LQ)

Az ADR 3.4 fejezete átfogóan tárgyalja azokat a mentességeket, amik igénybe vehetők, ha a veszélyes áruk korlátozott mennyiségben kerültek csomagolásra.

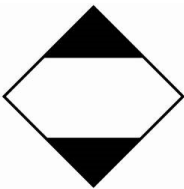
Ilyenkor a következő tényezők relevánsak:

- A belső csomagolásonként vagy tárgyanként engedélyezett legnagyobb mennyiséget
- A küldeménydarabonkénti össztömeget / összmennyiséget

nem szabad túllépni

Minden esetben figyelembe kell venni, hogy korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes anyag szállítása esetén is számos előírást be kell tartani.

Küldeménydarabok megjelölése:

(ha légi rakomány)

A mentesség igénybevételéhez a következő csomagolási variációk engedélyezettek:

kombinált csomagolások	zsugorfóliás vagy nyújtható fóliás alátétláncs külső csomagolás:
belső csomagolások, ill. külső csomagolással ellátott tárgyak	olyan belső csomagolások vagy tárgyak, amelyek alátétláncán (Tray) vannak elhelyezve, ezen egység pedig fóliába van tekerve
A küldeménydarab engedélyezett bruttó tömege legfeljebb 30 kg	A küldeménydarab engedélyezett bruttó tömege legfeljebb 20 kg

A belső csomagolásonkénti ill. tárgyankénti engedélyezett mennyiséget az ADR „A” táblázata „7a” oszlopának bejegyzései tartalmazzák

Szállítóegységek és konténerek:

A feladó szállítás előtti tájékoztatási kötelezettsége a szállítmányozó felé a korlátozott mennyiségben szállított veszélyes áruk bruttó össztömegéről.

A szállítóegység megjelölése (elöl és hátul) és a konténer megjelölése (mind a 4 oldalon), ha a „LQ-bruttó tömeg” >8 t és a jármű össztömege >12 t

Be kell tartani többek között:

- A résztvevők oktatását
- A csomagolás megjelölését
- A rakomány biztosítását
- A szállítóegység megjelölését („LQ-bruttó tömeg” >8 t és jármű-össztömeg >12)

9.2 AZ EGY SZÁLLÍTÓEGYSÉGBEN SZÁLLÍTOTT MENNYISÉGBŐL ADÓDÓ MENTESSÉGEK (ADR 1.1.3.6.) / 1000 PONTOS SZABÁLY

Ez a mentesítés a bizonyos mennyiségi korlátok közt szállított küldeménydarabok szállítását szabályozza. Csak az ADR néhány előírását kötelező alkalmazni.

Ezeket a könnyítéseket csak küldeménydarabos szállítás esetén lehet igénybe venni, ezért nem érvényesek a tartányos vagy az ömlesztett szállításra.

Amennyiben az ugyanazon szállítási kategóriába tartozó veszélyes árukat ugyanazon szállítóegységben fuvarozzák, akkor be kell tartani az ADR 1.1.3.6.3 táblázata 3. oszlopában megadott maximális mennyiségeket.

Amennyiben eltérő szállítási kategóriába tartozó veszélyes árukat ugyanazon szállítóegységben fuvaroznak, akkor az ADR 1.1.3.6.4 szerinti szorzót kell alkalmazni, és az 1000 (ezres) értéket nem szabad túllépni.

Szállítási kategória	Szállítási egységenkénti legnagyobb megengedett összmen-nyiség	szorzó
0	0	nincs szorzó
1 ^{a)}	20	50
^{a)} a 0081, 0082, 0084, 0241, 0331, 0332, 0482, 1005 és 1017 UN-számokra	50	20
2	333	3
3	1000	1
4	Korlátlan	nincs szorzó

Példa a számolásra, ha eltérő szállítási kategóriákba tartozó veszélyes árukat kell szállítani:

UN 1202 DIESELÜZEMANYAG, 3, III, (D/E)

Mennyiség: 15 kanna, összesen 300 liter 3. szállítási kategória,
Max. mennyiség: 1000, szorzó:

UN 1203 BENZIN, 3, II, (D/E)

Mennyiség: 1 hordó, 200 Liter 2. szállítási kategória,
Max. mennyiség: 333, szorzó: 3

300 (UN 1202 Dízel mennyisége)	x 1	= 300
200 (UN 1203 Benzin mennyisége)	x 3	= 600
<hr/>		
Összérték ezen fuvar esetében:		900

Ezt a fuvar az 1000-pontos szabály alapján (az ADR 1.1.3.6 ADR szerint) le lehet bonyolítani, mivel a kiszámolt érték nem haladja meg az ezret.

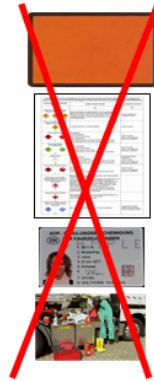
A fuvarozási okmányban meg kell adni az összmennyiséget és az egyes szállítási kategóriák szerinti értéket; tárgyak (pl. lítium-akkumulátorok) esetén a teljes tömeg számoláskor le kell vonni a csomagolás tömegét.

Be kell tartani többek között:

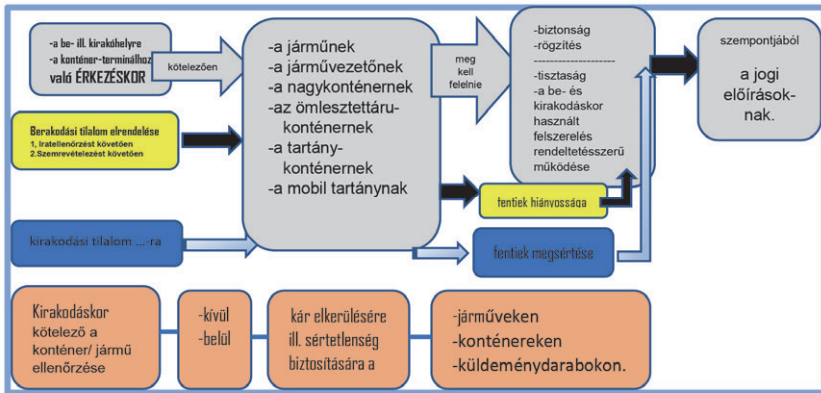
- a résztvevők oktatását
- a fuvarokmányt
- a típusbevizsgált csomagolást
- a csomagolások jelölését és bárcázását
- a rakomány biztosítását
- a dohányzási tilalmat
- 1 db 2kg-os tűzoltó készüléket

Nem kötelező:

- narancssárga jelzés
- nincs írásbeli utasítás
- nincs ADR - igazolvány
- nincsenek felszerelési tárgyak

10.0 10.0 A JÁRMŰVEK BE- ILL. KIRAKODÁSA

**STOP!
TILOS BERAKODNI!**

Nincs kirakodás, ha az ellenőrzés biztonsági vagy környezeti veszélyt mutat ki.

**STOP!
TILOS KIRAKODNI**

10.1 A RAKOMÁNY BIZTOSÍTÁSA/RÖGZÍTÉSE

A járműveket és konténereket szükség szerint fel kell szerelni a küldeménydarabok és csomagolatlan veszélyes tárgyak biztosítására és kezelésére szolgáló berendezésekkel. Arra alkalmas eszközökkel (leszorító hevederek, falak, tartószerkezetek) meg kell akadályozni a küldeménydarabok/tárgyak mozgását – ezek helyzete a szállítás teljes ideje alatt egyáltalán nem változhat (ez szigorúbb, mint a gépjárművezetésről szóló törvényben). A veszélyes áruk kiszabadulását mindenképpen meg kell akadályozni, és a rögzítésnek úgy kell megtörténnie, hogy a küldeménydarabok ne sérülhessenek.

A járművekben / konténerekben elhelyezett küldeménydaraboknak / tárgyaknak a veszélyes áruk jogi kezelése szempontjából fennálló követelményei:

- Megvannak a rögzítésre és kezelésre szánt berendezések?
- Nem tudnak elmozdulni a küldeménydarabok?
- Ugyanúgy rögzítve vannak a nem veszélyes áruk is?
- Nem áll fenn szalagok vagy hevederek által okozott túlfeszített állapot?
- Nem látható a küldeménydarabokon sérülés vagy deformálódás?
- Megtörtént a küldeménydarabok orientációs nyilak szerinti korrekt elhelyezése?
- Figyelembe vették a halmazolhatási előírásokat?
- A folyadékok szintje ténylegesen a szilárd anyagok alatt van?
- A tartánykonténerek, mobil tartányok vagy MEG-konténerek rögzítő rendszerei kompatibilisek a szállítóeszközével?

Figyelem!: A küldeménydarabokat sohasem nyithatják meg a jármű személyzetének tagjai. (ADR 7.5.7.5).

Járolékos követelmények gázpalackok szállítása esetén

Bizonyos osztályokra vagy árukra a kezelésre és elhelyezésre (rakományrögzítésre) vonatkozó számos külön előírás is létezik, amelyeket az ADR 7.5.11 szakasza a CV 1-től CV 36ig terjedő pontokban ír le.

A CV 10-es külön előírás a gázpalackok fuvarozásakor a rakomány biztosítására előírt járolékos követelményeket szabályozza:

- A palackokat a jármű/konténer hossz tengelyével párhuzamosan vagy arra merőlegesen kell fektetni, a homlokfal közelében levő palackokat azonban a hossz tengelyekre merőlegesen (keresztirányban) kell elhelyezni.
- A palackok állítva is elhelyezhetők, amennyiben elég stabilak vagy megfelelő tartószerkezetben (rácsos box) vannak elhelyezve, ami megvédi őket a felborulástól.
- A fekvő palackokat biztonságosan és alkalmas módon ki kell ékelni, le kell rögzíteni vagy erősíteni, hogy ne mozdulhassanak el.
- A rövid (kb. 30 cm és annál nagyobb átmérőjű) palackokat hosszirányban is el lehet helyezni, de a szelepek zárókupakjait a jármű vagy a konténer közepe felé kell irányítani.

11.0 INGYENES HOZZÁFÉRÉS A VERKEHRSVERLAG MEIXNER VESZÉLYES ÁRUK ADATBANKJÁHOZ

<http://www.marktplatz-meixner.at/iadr/EADRHU.php>

